

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 39 (1130) 1971 RUGSEJO - SEPTEMBER 30

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Kunigai iš anapus

Geležinė uždanga, skirianči Lietuvą nuo laisvojo pasaulio, nebėra tokia sandari, kaip anksčiau. Vis daugiau tautiečių gali ten privačiai nuvykti ir iš ten susilaukti savo artimųjų. Žinoma, kelionės okupuotam Lietuvon negalima lyginti su kelione pvz. Vakarų Europon, kur galima naudotis visomis laisvėmis. Vilniun nuvažiuoti tautietis tebėra labai suvaržytas ir labai ryškiai pajunta okupacinę rusų ranką. Taip pat iškviestas giminių iš Lietuvos į laisvąjį pasaulį tebėra labai apskunkintas, apribotas. Vis dėlto šio toks abipusis judėjimas yra. Iki šiol mažiausiai juo pasinaudojo kunigai. Pirmasis kunigas iš rusų okupuotos Lietuvos pasirodė JAV-se pernai. Šią vasarą atvyko net trys — du į JAV-es, vienas — Kanadon. Tai pirmosios kregždės, kurios anaipal dar nerodo pavasario. Kaip ir visi kiti, jie atvyko kaip privatus asmenys pas savo gimines bei artimuosius. Kaip tokie, buvo nuosirdžiai priimti. Vis dėlto jų kelionė turi ir informacinį atspalvį. Lietuvos valdovams rūpi apmąstyti triukšmaujančių išeivijų bei pasakyti jai patikimomis lūpomis, kad ten nėra jau taip blogai. Atvykusieji kunigai, kiek galėdami, informavo apie religinę būklę Lietuvoje ir kartu patyrė, kad nedaug ką naujo gali šlapus Atlanto pasakyti. Pagrindiniai faktai čia gerai žinomi — jų neįmanoma užtušuoti. Visiems yra žinoma, kad religija okupuotoje Lietuvoje tebėra persekiojama, kad Vilniaus katedra išniekinta, kad Sv. Kazimiero šventovė paversta ateistiniu muzėjumi, kad daugelis bažnyčių tebėra uždarytos, kad vyskupai Steponavičius ir Slatkevičius tebėra išstremti, kad nėra jokios religinės spaudos, kad Bažnyčią valdo Maskva per savo įgaliotinį J. Rugienį ir t.t. Vienintelis kelias apmąstyti išeivijų ir laisvajam pasauliui — duoti pilną laisvę Lietuvai.

Kad okupacinei sovietų valdžiai rūpi informuoti užsienį apie tikinčiųjų "laisvę", matyti ir iš naujai išleisto brošiūros anglų kalba "Religion in Lithuania". Ši brošiūra parašyta J. Rimaičio, iliustruota spalvotais paveikslais, atspausdinta 1971 metais. Visas būtų gražus, jei ta knygelė nebūtų tendencinga. Nuo pradžios iki galo ji įrodinėja, kad nepriklausomajai Lietuvai katalikybė buvo pavergusi tautą, tarnavusi turtingiesiems, išskyrus keletą žymesnių kunigų rašytojų. Štai įžangoje rašoma: "Kai Lietuva tapo Rusijos imperijos dalimi, Bendrija (Bažnyčia) skatino tikinčiuosius paklusti carui ir jo tarnams. Kai šalis atgavo nepriklausomybę, Romos Katalikų Bendrija rėmė turtingųjų valdžią. Sovietiniame laikotarpyje ji neteko turėtų politinės bei ekonominės galios ir pradėjo rūpintis savo tiesioginio pareigum — tenkinti religinius savo tikinčiųjų poreikius." Matote, kiek "gera" padarė maskvinė okupacija katalikybę Lietuvoje! O toliau dar gražiau. Keturioliktoje puslapyje rašoma, kad valstybinės įstaigos globioja religines bendruomenes bei kunigus, padeda spręsti praktinius klausimus, o reikalui esant parūpina net patalpas pamaldoms, duoda statybos medžiagą, padeda aprūpinti religinę literatūrą ir t.t. Religinį reikalų taryba esą palaiko ryšius tarp valstybės ir K. Bendrijos, bet nesikiša į jos vidaus reikalus. Argi tai ne grynas melas? Juk visiem žinoma, kad ne tik vyskui, bet ir kunigai dabartinėje Lietuvoje negali būti paskirti be Maskvos įgaliotinio J. Rugienio žinios. Sako aprūpina religinę literatūrą, kai tuo tarpu žinoma, kad išskyrus "Apeivą" ir vieną maldaknygę nieko nebuvo leista skausdinti per ištisus 30 metų! Net ne katekizmo. Sako padeda religinėm bendruomenėm, kai tuo tarpu neleidžia kuniam vaikų mokyti religijos, o jaunimui draudžia dalyvauti pamaldose...

Iš tos brošiūros matyti, kokia yra oficiali okupacinės valdžios informacija apie religinę būklę Lietuvoje. Jos turi laikytis ir kunigai, jeigu nenori pakliūti kun. A. Šeškevičiaus situacijon. Kai užsienio žurnalistai apsilanko Vilniuje ar Kaune ir teiraujasi pas kunigus apie religinę būklę, negali gauti kitokio atsako, kaip valdžios nustatyti. Toje brošiūroje cituojamas ir vienas kitas kunigas, kalbas palankiai apie sovietinę santvarką. Ir tai nenuostabu, nes sovietinė okupacija savo reikalams panaudoja ne tik kunigus, bet ir vyskupas — verčia girti sovietines "geradarybes". Nėgana to — ji eina dar toliau. Pastaruoju metu komunistinėje "Laisvėje" (Brooklyn) paskelbė kun. C. Kavaliauską vardu propagandinį straipsnį "Nepagydomas ligonis ir žydinti obelė šaka tėviškėje". Tokį straipsnį galėjo parašyti tik komunistų propagandistas, ginas ne religiją, o Maskvos politiką ir išeinas prieš Lietuvos interesus. Pz. ten sakoma: "Lietuvos katalikai, išgyvenę pokario klasių kovos laikotarpį, ir išjungę ir socialistinės visuomenės statybą, negali išlikti abejingi reakcingos mūsų išeivijos dalies veiklai. Mes negalime sukti su iškaršusiais ir neteisingsiais rėkėjais, kurie, prisidengdami lietuvių lozungais, norėtų susiaurinti priešikinę buržuazinę Lietuvą." Straipsnis pilnas citatų iš išeivijos spaudos, kuria gauna tiksliai kompartijos propagandiniai pareigūnai. Visa tai rodo, kaip Lietuvos dvasininkai panaudojami maskvinei politikai, siekiančiai įtvirtinti savo okupaciją ir įtikinti pasaulį, kad Kremlius išlaisvino ne tik Lietuvą, bet ir K. Bendriją, kuri buvo kaizalistu paversta. Tai savotiška kunigų priespaudos forma: vietoj Sibiro ir kalėjimo — priverstinė propaganda.

MIRĖ KONSULAS DAUŽVARDIS

S.m. rugsėjo 27 d. rytą gen. konsulas dr. J. Žmuidzins gavo telefoninį pranešimą, kad Čikagoje mirė gen. Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis. Laidojimas šį ketvirtadienį, rugsėjo 30, Čikagoje. Velionis pastaruoju metu sirgo kepenų vėžiu. Su juo mirė Lietuva ir jos išeivija neteko vieno veikliausio atstovo. Laikiniai jo pareigos eina jo žmona J. Daužvardienė. Raudkūtyje, gimusi Worcester, Mass., ir visą laiką dalyvavusi lietuvių veikloje.

Velionis gimė 1895 m. Alūkštos apskr., Latvijos. Su tėvais atvyko Amerikon 1914 m. Studijavo teisiu mokslus Valparaiso, Georgetowno ir Čikagos (John Marshall Law School) universitetuose, kuriuos baigė akademiniiais laipsniais. Buvo aktyvus lietuvių visuomenės veikėjas nuo 1915 m. Dėstė lietuvių kalbą Valparaiso un-te, vadovavo katalikų moksleivių susivienimui, veikė darbininkų sąjungoje, "Darbininko" redakcijoje, katalikų federacijoje ir vyčiuose. Buvo dažnas pasikaitininkas įvairiose amerikiečių klubuose ir lietuvių šventėse. Daug rašė amerikiečių spaudoje, gindamas Lietuvos bylą. Daug jo kalbų Lietuvos tema atspausdinta JAV

A. a. dr. P. Daužvardis

Septynioliktoji Kanados LIETUVIŲ DIENA ir jaunimo suvažiavimas-kongresas

spalio 8-10 dienomis St. Catharines, Ont. Susipažinimo vakaras — šeštadienį, 6 v.v., Curling Club, 370 Ontario St.; jaunimo susipažinimo vakaras — penktadienį, 8 v.v., Merrittton Community Center, Park Ave.; pamaldos — sekmadienį, 2 v.p.p., katalikų katedroje Church St.; iškilmingas akto-koncertas — 4 v.p.p., Collegiate auditorioj, 34 Catharine St.; tautodailės paroda — miesto muzėjuje, 343 Merritt St. Šio spalio nuotraukoj — Hamiltono "Gyvataras" šoka Sadutė.

Bendruomenė, spauda, radijas

Visuomenės veikėjų, spaudos ir radijo darbuotojų suvažiavimas Taboro Farmoje

Rugsėjo 18—19 savaitgalį Taboro Farmą susirinko apie 50 asmenų "spaudos ir radijo diena", kur buvo keliami bei svarstomi aktualieji lietuviškojo gyvenimo klausimai. Atidaromąjį žodį tarė PLB valdybos vykdomasis vicepir. dr. A. Butkus, kuriam buvo pavestas šio suvažiavimo organizavimas. Pirmajai kalbai jis pakvietė PLB valdybos pirm. St. Barzduką.

Pirminio žodis
Kruopščiai paruoštoje kalboje, kurios tekstas buvo išdalintas dalyviams, St. Barzdukas pabrėžė visu jėgų telkimo mintį. Esą lietuvių tauta nei senaisiais laikais, nei naujaisiais nebuvusi tuo, kuo galėjo būti. Salia išorinių kliūčių, yra vidinių, kurios kliudė ir tebekliudžia organizacijai tautos augimui. Ir V. Kudirka prieš 77 metus pasigedęs mūsų gyvenimui bendrų sūtektinių jėgų. Dabartiniam išeivijos gyvenimui kerojanti ta pati yda. Savitarpio santykiuose vyraująs pavydas, nesveikos kritikos dvasia. Anot B. Markaičio, SJ, kritika "nėra asmeninių sąskaitų suvedimas, nėra žmogaus teisimas, bet kūrybinių pastangų bei rezultatų vertinimas..." Bendruomenės veikėjai esą pravar-džiuojami "frontininkais", nors jie atlieka visuotinės reikšmės darbus, vykdydami Lietuvių Chartą. Pirm. St. Barzdukas priminė, kad įstatai organizaciniai mes gyvenime reikalingi, tačiau svarbesnis yra pats gyvenimas bei darnus sūtektinis darbas. Krilovinio kvarteto muzikantų persodinimas muzikos negali pagerinti. Baigdamas kalbą, jis tarė: "Tad ir kviečiu visus: pažūrėkime, ką mes jai (Bendruomei) galime duoti ir ką iš jos reikia gauti. Nebūtina, kad visi kiekvieno mūsų nuomonei bei ištikinimui pritarė, tačiau pagaidautina, kad visi mūsų nuomonei bei ištikinimui išlausytų. Ir kad po to išsiskirtume ne priešininkais, bet draugais bei bičiuliais."

Trumpu žodžiu sveikino dr. St. Bačkis. Lietuvos pasiuntinys patarėjas Vašingtone, K. Kleiva ALTos pirm. K. Bobelio vardu, dr. S. Cepas. KLB pirm. koordinacinę bei išvadų komisi- sija dr. A. Butkus pakvietė "Naujienu" red. M. Gudeli. "Laiškų Lietuviams" red. kun. I. Vaišni. SJ, "Dirvos" atstova o. Jnodvalki. "Laisvosios Lietu- vos" v. Simku. "T. Žiburiu" red. kun. Pr. Gaidą. Nutarta atskiru simpoziumu nerengti ir

visus klausimus svarstyti bendrai.

Jaunoji inteligentija

Pirmąjį pranešimą pateikė I. Stasaitė-Bublienė tema "Kodėl jaunoji inteligentija nedalyvauja lietuviškojo veikloj?" Ji turėjo galvoje S. Amerikoj mokslą baigusius intelektualus, profesionalus, nesidominčius lietuvių veikla. Pranešėja nurodė nedalyvavimo priežastis: lietuvių veikla neįdomi, nepažangi, svarstomi siauri reikalai, ilgi posėdžiai, nuolatiniai ginčai, partiniai užkulisai, priekaištai dėl bendravimo su okup. Lietuvos žmonėmis, susiskaldymas, daugybė fondų. Esą viską reikia su- jungti žydu pavyzdžiu. Veikėjai turi būti pilnos tarnybos apmo- kami žmonės. Stiprinti kultūrinės institucijas, o ne partijas. "Nekovokim vardan Lietuvos vienas su kitu."

Gyvos diskusijos

Diskusijos buvo labai gyvos — dalyvavo bene 15 asmenų. "Var- po" red. A. Kučys pasisakė prieš partijų smerkimą. Tai esanti ne jaunimo mintis. Partinių peščių- nių nebėsa. Tai buvo prieš 15—20 metų. P. Juodvalkis pareiškė, kad ir spaudoje partinės nuotakis beveik nepastebimos. P. Jokubaitienė iš Klevelando pabrėžė, kad visą lietuviškos veiklos našta neša senoji karta ne tik visuomeninė, bet ir finan- sine prasme. Jaunojoji intelligen- tija kartoj esą matyti asmeninio savanaudiškumo.

Mažokai buvo sugestijų, kaip paskatinti jaunųjų dalyvavimą visuomeninėje veikloj. Kaikurie siūlė įieškoti naujų metodų, sa- vintis juos iš amerikinių organi- zacijų, skirti jaunesiems tas veiklos sritis, kurios jiems arti- miausios, pvz. angliškų spau- da, informacija, demonstracijos ir pan. St. Barzdukas tvirtino, esą turime literatū, neturime čia kalbininkų; turime istorikų, bet ju neįvertinam. Spauda turėtų daugiau vertinti jaunųjų nastan- gas. O tokių buvo: mokslininkų suvažiavimas, lituanistų suvaži- vimas (domėjosi ir jauniejai). Yra jaunimo akademiniame gyvenime.

Pranešėja, atsakydama ir kai kuriuos oriekaštus, pareiškė, kad partijos tebėra itakinės, kad jos pvz. Klevelande veikia. Lietuvių sąsauda jauniesiems ne- idomi. "Mūsų tragedija yra ta, kad nieko nenorime keisti. Pa- siryžtame progresuoti." Pagirti-

na esanti Bendruomenė, kad iijungė bent dalį jaunimo.

Taikos planas

Bene karščiausią projektą re- feravo dr. A. Butkus. Jis kalbėjo apie JAV bendrinės veiklos ko- ordinaciją. Pirmiausia jis kons- tatavo, kad tarp ALTos ir JAV Liet. Bendruomenės yra nesuta- rimo, kad daug kas duplikuojasi, nors siekiama tų pačių tikslų. Visai veiklai derinti pranešėjas siūlė praplėsti dabartinę JAV LB tarybą bei suderinti su AL- Tos šaukiamu seimu. Esą turėtų būti sukviettas bendras seimas, sudarytas plačiausiu pagrindu. Atstovai renkami apylinkėse ir paskiriami centrinių organizaci- jų, sudarančių ALTą. Seimas iš- renka prezidiumą. Vykdomo- sius organus sudaro: politinį — dabartinę ALTą, pasikviesdama dalį organizacijom neprikla- sančių specialistų; kultūrinį — JAV LB centro valdybą. Jos pir- mininką ir vicepirmininką ren- ka seimas. Projekte numatytas bendras informacijos centras ir lėšų fondas.

Pranešėjas pabrėžė, kad pro- jekto įgyvendinimas siektinas tiktaisi susitarimu keliu.

Svarstyti, ar ne?

Diskusijų pradžioje PLB val- dybos narys dr. H. Brazaitis pa- reiškė, kad pateiktasis projektas valdybos nebuvo svarstytas. Tai patvirtino ir pats dr. A. Butkus, pabrėždamas, kad tai jo asmeni- nės idėja, kuri jau buvo kelta ir spaudoje. Radikaliešiai prieš projekto svarstymą pasisakė J. Jasaitis, pabrėždamas, kad pro- jektas nebuvo viršūnių aptartas, kad jos (ALTos ir LB centro val- dybos) suvažiavime nedalyvauja ir kad per anksti einama į viešu- mą. Ties šiuo klausimu toliau ir telkėsi diskusijos. Vieni rėmė J. Jasaitio pasiūlymą, kiti įrodinė- jo, kad niekas negali drausti projekto svarstymo ir kad i pa- teiktą klausimą galima žiūrėti akademiškai. Pastarajai nuomo- nei pritarė ir senosios kartos veikėjas p. Trečiokas iš New Jersey, primindamas, kad pateik- to projekto linkme jau einama jo gyvenamojoje srityje. Iš daugie- lis pasisakymų aiškėjo, kad pa- sak St. Barzduko, svarstymui reikia atitinkamu sąlygų, kurių čia nematyti. Taip ir praėjo lai- kas bediskutuojant klausimą — svarstyti, ar ne? Vėliau iš pri- vačių pokalbių aiškėjo, kad iš- keltasis klausimas yra susijęs su tam tikrais užkulisiais, kurie, (Nukelta į 3-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

NIUJORKE DARBA PRADĖJO JUNGINTŲ TAUTŲ VISUMOS XXVI SE- sija, pirmininku išsirinkusi Indonezijos užsienio reikalų ministrę A. Maliką. Sesijos dalyvių laukė liūdnas sekretoriaus U Thant pranešimas apie gresiantį šiai pasaulinei organizacijai finansinį bank- rotą, nes jos ištekliai yra išsėmusios pastangos taikai saugoti ir daugelio narių atsisakymas remti tokius žygius. Pats sekr. U Thant šių metų pabaigoje yra nutaręs pasitraukti iš pareigų, kurioms jis atidavė pilną savo amžiaus dešimtmetį. Surasti visiem priimtina sekretorių niekada nebuvo lengva problema. Dabar ją dar labiau gali sukomplikuoti komunistinės Kinijos išsileidimas į Jungtines Tau- sas. Apie 5.000 kiniečių kilmės amerikiečių surengė demonstraci- jas, reikalaudami Jungtinėse Tautose palikti Formozos saloje įsi- tvirtinusių tautinę Kiniją. Dar- botvarkės komitetas turi dvi re- zoliucijas šiuo klausimu. JAV rezoliucija perša dviejų Kinijų mintį, Albanijos — Pekingo iš- leidimą ir Formozos pašalinimą. Vašingtonas norėjo, kad abi re- zoliucijos būtų svarstomos kar- tu, bet komiteto nariai pasisa- kė už jų atskirą svarstymą. To- kiu atveju pirmenybė bus su- teikta Albanijos rezoliucijai, už kurią pernai balsavo 51 narys, prieš — 49. Tada ji buvo atme- ta tik dėl amerikiečių reikalaus- tos dviejų trečdalių balsų dau- gumos. Prez. R. Niksono planuo- jama kelionė Kinijon šį kartą ji gali priversti atsisakyti tokio reikalavimo. Spėliojimu banga sukėlė keisti įvykiai pačioje Ki- nijoje. Čia paskutiniu momentu buvo atšauktas komunistinės respublikos įsteigimo metinių parados spalio 1 d., keliom die- nom sustabdytas keleivinių ir karinių lėktuvų skraidymas. Prancūzai tuojau padarė išvadą, kad sunkiai serga ar jau mirė kompartijos diktatorius Mao, bet kiniečiai šiuos gandus panei- gė. Hong Kongo laikraštis "Dail- ly Express" tada paskelbė, kad kad iš Pekingo yra pabėgęs Ki- nijos prez. Liu Shao-chi, kurį Mao buvo pasmerkęs "kultūrin- sės revoliucijos" metais. Laik- raščio duomenimis, jis išlaisvino Kinijos kariuomenės štabo vir- šininkas H. Yung-sheng. Šio spē- liojimo niekas nėra nei panei- gęs, nei patvirtinęs.

BREŽNEVAS IR TITO

Jugoslavijoje keturias dienas viešėjo sovietų kompartijos va- das L. Brežnevas. Pokalbių pa- grindine tema buvo Kinija, Ju- goslavijos santykiai su Sovietų Sąjunga. L. Brežnevas pavadino gandas kaip kurių kraštų sklei- dziamą dalinės nepriklausomy- bės idėją, kurią jis panaudojo kaip savo doktriną Čekoslovakij- ai sutramdyti. Pasak L. Brež- nevo, gandas laikytini ir viso- kie spaudos pranešimai apie so- vietų planuojamą Balkanų inva- ziją. Jugoslavijos ir Sovietų Są- jungos santykiai remiasi abiejų kraštų 1955 m. pasirašyta su- tartimi. Problema sudaro tik jos paragrafų interpretacija dabar- tinėse sąlygose. Prez. Tito pa- brėžė, kad jo kraštas ir toliau laikysis neutralumo, kurdamas savitą komunistų bei ekonomi- nės sistemos. Baigiamie abiejų vadų susitikimo pranešime ka- laba apie santykių gerinimą ir vaisingą bendradarbiavimą. Pre- zidentas Tito buvo pakvietas oficialaus vizito į Sovietų Sąjun- gą. L. Brežnevas iš Jugoslavij- os užsuko į Vengriją ir Bulga- riją supažindinti kompartijų va- dus su Belgrado pokalbių pa- grindinėmis mintimis.

ANTAUŠIS KANCLERIUI

Iš Krymo grįžusi V. Vokieti- jos kanclerė W. Brandtą stude- nas Viktoras Gislo Miunchene "pasveikino" antausiu ir šūkiu: "Už tavo Rytų politiką!" Poli- cijos teigimu, jaunuolis yra bu- vęs naujųjų nacių NPD parti- jos narys, pašalintas iš jos eilių dėl ginklų telkimo. Panašaus antausio 1968 m. V. Berlyne yra susilaukęs ir W. Brandto pirma- tasas K. G. Kiesingeris iš žydės Beatos Klarsfeldienės. Priežas- tis tam antausiui buvo K. G. Kiesingerio priklausymas nacių partijai. Iš W. Brandto parei- škimu spaudai aiškėja, jog pa- grindinis dėmesys Krymo po- kalbiose su L. Brežnevu buvo skirtas Europos saugumo kon- ferencijai. Sovietų Sąjunga nori, kad šioje konferencijoje daly- vautų ne tik Europos kraštai, bet ir JAV su Kanada. Konfe- rencijoje būtų svarstomas ka- riuomenių sumažinimas — vieti- nių ir atsiustu iš kitų kraštų. Ie- lietas visus, ne tik V. Vokietij- ia. W. Brandtas užtikrino, kad V. Vokietija yra ištikima S. At- lanto Sąjungos narė, bet atei-

tyje ji nori turėti lygias teises ir pilną balsą diplomatiname fronte. Pokalbiose su Rytais Bonna vadovausis nuosava nuo- mone. Tačiau tai nereiškia, kad ji bus Sovietų Sąjungos bičiulė ir sovietinės sistemos propa- guo- toja.

SPIONAŽO KATASTROFA

Sovietų KGB špionazą Brita- nijoje ištiko visiška katastrofa. Britų pusėn perėjęs KGB pa- reigūnas įteikė ryšius bei agen- tų sąrašus su įrodymais medži- ga. Remdamasi šiais duomeni- mis, Britanijos užsienio reikalų ministerija pareikalavo, kad Maskva per dvi savaites atsiim- tų 90 savo ambasados tarnau- tojų, o 15 kitų, kurie dabar yra Sovietų Sąjungoje, negaus vizos įvažiuoti Britanijon. Pavardės neskelbiamos. Sovietų Sąjun- goje dabar atostogauja ir pats am- basadorius M. Smirnovskis. Ulti- matumas buvo įteiktas ambas- dos reikalų vedėjui I. Ipolitovi- viui. Sovietų ambasada Londo- ne turi net 550 tarnautojų. Ne- mažas Sovietų Sąjungos piliečių skaičius dirba "Inturiste", Aero- flote" ir Maskvos atidarytam "Narodny Banke". Britanijos užsienio reikalų ministeris A. Douglas-Home jau porą kartų yra prašęs Maskvą sumažinti savo ambasados tarnautojų skai- čių. Pagrindinė dėmesio sovietų šnipai skyrė pramoninei žval- gybai ir britų bei prancūzų už garšą greitesniam keleiviniam lėktuvui "Concorde". Kaip ir buvo galima tikėtis, Maskva pa- reikalavo, kad Britanija atšauk- tų neteisings diplomatus apkalti- nimą ir jų masinį egzodą. Šni- pų demaskavimas gali padaryti daug žalos sovietų planams. Jis gali paliesti ir premjero A. Ko- syginio vizitą Kanadoje, jeigu šnipas išdavęs KGB pareigūnas parūpintų jų sąrašą sovietų am- basadoje Otavoje. Jeigu jam buvo žinomi sovietų šnipai Londo- ne, galimas dalykas, jis juos žino ir kitų kraštų sostinėse. Šniu demaskavimas taip pat verčia suabejoti Maskvos perša- mos Europos saugumo konferen- cijos nuosirdumu. Jeigu Mask- vai tikrai rūpėtų nusiginklavi- mas bei įtamos sumažinimas, savo ambasadų ji nepavertus masinio špionazo centrais.

SPECIALI MINISTERIJA

Patvirtinus naująją konstitu- ciją, Egipte buvo sudarytas nau- jas ministerių kabinetas. Prem- jero pareigos ketvirtą kartą iš- eilės prez. A. Sadato valdymo laikotarpyje teko Mahamudui Fawzi. Pagrindinės ministerijos buvo paliktos ligšioliniams mi- nisteriams. Santykių lyginimu su Maskva yra laikytinas buvu- sio ilgamčio Egipto ambasado- riaus Maskvoje M. Ghalibo pa- skyrimas specialiu užsienio rei- kalų ministeriu ryšiams su So- vietų Sąjunga. Tikruoju užsie- nio reikalų ministeriu ir toliau paliktas šios ministerijos vado- vas M. Riad. Iš tikrųjų tai rei- škia dviejų užsienio reikalų mi- nisterijų įsteigimą, kurių viena yra skirta visam pasauliui, kita — Sovietų Sąjungai.

SUJUNGUS SEIMAS?

Siaurės ir Pietų Korėjų Rau- donojo Kryžiaus atstovai pradė- jo pirmą tiesioginį pokalbį tarp Seoulo ir Pyongyango išskirti šeimų sujungimo klausimu. Ko- rėjos padalinimas į dvi dalis 1948 m. ir 1950 m. prasidėjęs karas nuo šeimų atskyrė apie 10 milijonų korejiečių iš bendro 45 milijonų gyventojų skaičiaus. Pasitarimai vedami Panmunjo- mo miestelyje, kur ilgus metus derėsi Jungtinių Tautų kariuo- menės atstovai su S. Korėjos karininkais. Abiejų Korėjų ta- ka dabar ten prižiūri neutralių valstybių komisija, kuria suda- ro Svedija, Šveicarija, Čekoslo- vakija ir Lenkija.

Tėviškos Ziburiai — lietuvių savaitraštis

Uždėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Ziburiai".
Redaguojas: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis.
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Bėmėjo prenumerata \$10.
Skelbimui ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuostata.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Ziburiai", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368-6813

Viskas paruošta — laukiam atvykstant

Septynioliktoji Kanados Lietuvių Diena St. Catharines miesto spalio 8—10 savaitgalį • Jaunimo suvažiavimas • Dailės paroda

Dabar, kai jau 17-ji Lietuvių Diena yra paruošta ir belieka tik jos papuošimo darbai, aiškiai matosi, kad planas buvo užsiimtas labai platus. Programoje dalyvaus devyni meno vienetai: Hamiltono "Gyvataras", Londono "Baltija", neseniai garsinęs Lietuvos vardą Europoje Toronto "Gintaras", Stepo Kairio muzikinio vieneto kanklininkės bei skudutininkai, plačiai pagarsėjusi "Birbynė", Hamiltono mergaičių choras "Aidas", Windsor mergaičių kvartetas, Niagaros pusiasalio naujas meno ansamblis "Nemunas". Pamaldų metu St. Catharines katedroje giedos Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras, diriguojamas muziko-solisto Aleksandro Paulionio. Pamaldas laikys mons. dr. J. Tadaras, su keliais lietuvių kunigais, pamokslą pasakys prel. J. Balkūnas. Pamaldų gale žodį tars pats St. Catharines vyskupas Thomas McCarthy.

Paradas

Po pamaldų bus paradas su sūkiomis ir plakatais prie paminklo žuvusiems už Kanados laisvę. Sako — fotografuos ir filmuos. Plakatai reikia visiems iš anksto pasirūpinti.
Nuo paminklo — tiesiai į koncerto salę. Ir gana skubiai, nes nuo pamaldų pradžios iki koncerto tėra tik dvi valandos. Pamaldos — antrą valandą, o koncertas — ketvirtą. Automobilus pasistatys netoli katedros A. P. pliazos aikštėje galima visur vaikščioti pėsčiom.

Koncertas

Pradėti koncertą ir iškilmingąją dalį žūt-būt reikia punktualiai, nes tikrai bus labai žymių svečių — lietuvių ir kanadiečių: keli federacinės valdžios ministrai, Ontario švietimo ministras R. Welch, miesto burmistras ir t.t. Šia proga keletas užkulisų: Kanados premjerui padėjus flirtooti su Maskva, mūsų akys nukrypo į konservatorius. Deja, J. Diefenbakeris serga, o R. Stanfieldas, negalėdamas pats dalyvauti, žada atsiųsti ką nors iš savo grupės. Liberalams žada atstovauti buvęs fed. valdžios darbo viceministras J. McNulty. Bus dar ir visa eilė žymių vietos kanadiečių, kurie visą laiką padeda lietuviams ir Lietuvai. Nė vienas tu ministerių ilgiau nekaltės, kaip 5 minutes. PLB pirmininkas tars pagrindinį 10 minučių žodį. Visi kiti tik pasveikins. Miesto burmistras įteiks dovaną už jo nuosirdumą lietuvių reikalams. Pagarsėję mūsų meno sambūriai teturės po 10 minučių. Argi tai nėra jiems skriauda? Bet ką pa-

darysi. Jei programa eis sklandžiai ir publika plos nuosirdžiai, tai teks dar kiekvienai grupei pridėti po keletą minučių. Vienas teisingai pastebėjo, kad pernai Londone programa buvo taip idomi, kad, kai ji pasibaigė, atrodė lyg ir buvo pertrumpą. Gali būti ir čia taip.

Jaunimo programa

Sios Lietuvių Dienos centre stovi dar du svarbūs įvykiai: Ili-sis Kanados lietuvių jaunimo kongresas ir lietuvių tautinė paroda.

Jaunimo kongreso svarbiausi punktai: paskaita-seminaras Brock universitete, sporto varžybos, dalyvaujant pagarsėjusiai stalo teniso nugalėtojai V. Nešukaitė, jaunimo susipažinimo pobūvis spalio 8, penktadienio vakarą. Vien tik programos dalyvių suvažiuoja virš 300, o kur dar jų draugai ir draugų draugai?

Tikimasi ir nemažo skaičiaus kunigų iš JAV ir Kanados, nes išsiuntinėti pakvietimai. Jau pasizadėjo dalyvauti vietos vyskupas T. McCarthy.

Dailės paroda

Tautinė meno paroda prasidės tris dienas anksčiau nei pati Lietuvių Diena. Ją aplankys nemažas skaičius kitataučių, nes čia tokia mada. Metų laikotarpį pasirodo visos etninės grupės. Kai ukrainiečiai surengė tokią parodą, tai net spaudoje kilo ginčai. Eš miesto istoriniame muziejuje permaža vietos tokiems dalykams — žmonės netilpo salėje ir turėjo eiti namo parodos nematę. Mat, muzėjus yra labai jaunas, dar gerai nesuorganizuotas, nors jį tvarko labai pagarbūs žmogus John Smith. Vieta irgi labai nedidelė. Mums lietuviams tai nemažas darbas, bet kaip nors bus atliktas, nes kun. Juvenalis Liauba, OFM, yra pasiėmęs ant savo pečių to darbo svarbiausią našą. Jam padeda S. Janušonis ir S. Setkus.

17-tosios Lietuvių Dienos leidinys jau spausdėjęs. Nedidelis — apie 70 puslapių, bet jau pats apsimokėjo. Surinkta daug skelbimų iš tautiečių, norinčių paremti L. Dieną, ir nelietuvių. Todėl šis tas leidinyje bus ir angliškai.

Kaip matome, narsūs katiniečiai savo pareigas atliko — Dieną surengė, pasamdė didžiausias sales, parūpino puikiausią programą ir laukia didžiausios spūsties lietuvių iš visų kraštų. Jie laukia atsakymo iš lietuviškos visuomenės pusės, ir visi tvirtina, kad neapsivils. Inf.

A + A**mylimai MAMYTEI Lietuvoje**

mirus, jos sūnui kunigui JUVENALIUI LIAUBAI, OFM, Niagaros pusiasalio lietuvių klebonui, reiškiame nuosirdžių užuojautą ir kartu liūdime —

J. Tamulėnienė su šeima

K. S. Stankevičiai

J. A. Kutkai

A. A. Zinaičiai

Welland, Ont.

A. M. Čepukai

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS****ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI****SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI****ĮVAIRIOS KILIMAI • ŠALDYTUVAI****VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.****SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖS**

Nemokamos į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Lietuvos ateitis ir jaunimo kongresas**DR. JONAS GRINIUS****Zvilgsnis į ateitį**

reikalingi? Gal šitaip nebuvo rašoma viešai, bet šitaip buvo kalbama ir galvoje privačiai. O istorija parodė, kad ne išeivijos pesimistų buvo tiesa.

Tais pačiais metais tu pačių totalistinių valstybių armijos,

Kad šitaip yra, mus moko ne-tolima Lietuvos praeitis. Juk XIX amžiaus pabaigoje nevienas lietuvių išeivis Amerikoje galvojo: ar verta, ar tai nėra kvailys-tė kovoti prieš lietuvių spaudos draudimą, žinant, kad Rusijos caro niekas nepervers? Kas gi galutinę sąskaitą buvo teisus: ar šitaip galvojęntieji pragmatistai, kurie šiek tiek, bet tikrai, kvailėliai-kovotojai dėl lietuvių spaudos laisvės?

Prasidėjus I-jam pasauliniam karui ir iškilius vilčiai, kad Lietuva gali susidaryti sąlygos atstatyti savą nepriklausomą valstybę, tūkstančiai galvų tarp lietuvių išeivių karčiai įsypojo, manydami, kad tai kvailystė, nes nuolatini ir pavergti Lietuva negalės gyventi viena be Rusijos. Tuo tarpu istorija parodė, kad teisūs buvo tie išeiviai, kurie bu-vo sukūrę "Tautos Fondą" atstatyti laisvai Lietuvai.

Po to, kai Jungtinės Amerikos Valstybės buvo sulaukiosios laisvą imigraciją, apie 1926 me-tus vėl pasigirdo klausimas: ko-kia prasme lietuviškai veikti? Juk mes, emigrantai, vistiek esame pasmerkti išnykti, o Lie-tuva dabar galės gyventi ir be mūsų. Tačiau II-sis pasaulinis karas ir jo pasekmės parodė, kad išeivijos išlikimas buvo labai prasmingas. Atsarginė Lietuva turėtų bus visada reika-linga Lietuvai tėvynei, kaip gal-vojo dr. K. Pakštis. Dabar tai daug kas matome.

Tačiau tai daug kam buvo ne-aišku 1944 metais, kai Vokietijos okupacinės armijos traukėsi iš Lietuvos, o Sovietijos raudono-sios divizijos antrą kartą plūdo į mūsų tėvynę. Tada vėl tarp lietuvių išeivių JAV-se buvo ki-lės neviltingas klausimas: kokia mūsų prasmė? Be Lietuvos nei-trukus užsidarys mūsų laikraš-čiai, pamažu sunyks mūsų orga-nizacijos. Ir kam mes bebūsim

liko latvių tikėjosi prisijungti prie Latvijos. Pas juos ir nak-vojo šie atstovai. Atrodė, kad tas mums žinomas B. C. ir bus pa-kankamai pripuotęs per naktį, ypač prie gero alaus ir kitų gerimų. Ir dabar jis buvo pana-šus į bravorininką — visas dvo-kė kruogu.

Nedraugiškas latvis

Jis atstovavo latvių karinei sričiai. Pirmiausia apkaltino — esame kalti, kad atmetėme legi-oną. Latviai dabar turi geras karinius dalinius ir gerai ginkluotus. Mes gi pastebėjome, kad tokie dalykai gali turėti vėliau nemalonių pasekmių, nes sąjun-gininkai gali palaikyti vokiečių bendrininkais. Lietuviai, atsisa-kę legijono, nuo šio palikimo bus laisvi. Bet tas latvis mums at-rodė, mušdamas per kšę, esą sąjungininkai labai vertina, kiek mes iš jų po karo pirkime, kiek dalyvausime pasaulio prekybo-je. Todėl Latvijai visa atleis, nes Latvija labai dideliu ideliu da-lyvauja prekyboje, turinti dideli prekybos laivyną ir t.t. O lietu-viai priklausą mažai reikšmin-gai prekybai, net ir savo prekių neįstengia patys nuvežti į Angli-ją. Antra, lietuviai dalyvavę su-naikinant žydus, o latviai esą švarūs, nes žydų mažai teturėjo. Mes pastebėjome, kad žydus su-naikino ne lietuviai, bet specia-lūs vokiečių daliniai, kurie Lie-tuvos dalį žydų išvežė sunaikinti į Latviją ir Estiją, o i Lietu-vą atveždavo net Olandijos, Vengrijos žydų, kuriuos sunai-kindavo Kauno fortuose. Kas naikino, mes turime taip pat ge-ros medžiagos ir nuotraukų. Antra, lietuviai nepriklausomy-bės metais gerai sugyveno su žy-dais. Tada kaip tik latviai buvo daugiau susidėję. Taip pat ir len-kai rengdavo pogromus, o lie-tuviai jų nerengė. Tokie ir pa-našūs pasakymai šį latvį degino, negelbėjo nė Mužnieko ramini-mai. Toliau išdėdijai pasakė lat-vis, kad mes spaudėm ir perse-kiojom latvius, todėl dabar rei-kės iš Latvijos atplėšti Kuršo dalį sugrąžinti. Mes priminėm, kaip Alūkstos apylinkių lietu-vius stengėsi sulaukinti ir kaip naikino lietuvių mokyklas, bau-dė mokytojus. Reikėjo raminti ir savuosius. Baigė latvis reikš-mingą žodžių, kad lietuviai par-tizanai turėsia kovoti latvių da-liniosis ir latviams vadovaujant, o kuria Lietuvos dalį latviai nuo bolševikų apėmsia, toji ir pri-klausysianti Latvijai.

Kur nukrito latvio kraujo lašas, tai ir Latvija (Bus daugiau)

Is tikruju Lietuvos klausimas

tebera toli gražu neįsprendas, o tik "laikiniai suspenduotas", kaip sakė Rooseveltas. Kad ne-nugrimstume pragmatiskose abejonose, pati mūsų tėvynė (o gal Dieviškoji Apvaizda) mums neseniai davė ženklus per Bra-zinskus, Simokačius, Simą Ku-dirką, kad mes Lietuvai labai reikalingi. Tai suprato ir jaunoji karta, ta proga imdamasi tokios akcijos, kokios vyresnieji nebū-tų drįsę, o kaikurie tiesiog būtų tingėję. Kas pagaliau išpės, ką Lietuvai gali atnešti rytojūs?

Gal po metų kitų mirs despo-tai Brežnevas, Kosyginas, Suslo-vas, kaip mirė jų tėvelis ir mo-kytojas Stalinas, po kurio atsi-kvėpės visa Sovietija, o nuo Lie-tuvos nuslinko tautžudinis kar-bas? Jei šitokio atoslūgio netrū-kus neįvyktų Sovietijoje, tai au-ganti Kinijos galybė gal privers Sovietų Rusiją taikytis su Vaka-rais bei grąžinti Pabaltijui lais-vę, pagrobtą su Hitlerio pagal-ba? Jeigu artėjantis karas su Ja-ponija privertė caristinę Rusiją 1904 m. grąžinti Lietuvai už-draustą spaudą, tai kodėl šiais laikais Kinijos grėsmė nepajėg-

KANADOS LIETUVIŲ DIENA

Kas metai ją rengiamė. Šven-čiame kaip mokame, kaip išma-nome, kaip mūsų tautinė išmin-tis sako. Mes norime išeiti ir į viešumą, norime ir pasirodyti. Ar tai mums pasiseka, dažnai ne mes sprendžiame, bet jaučiame, kad reikia savo paregą atlikti. Sakau savo, tai yra, lietuvių pa-reiga.

Tai sakydamas, žinau, kad mūsų tarpe jau yra ir tokių, ku-ris moja ranka ir nusisuka. Nu-sisuka nuo mūsų visų, nusisuka ir nuo Lietuvos. Tiesa, jų ne-daug, bet mes norėtume, kad jų visai nebūtų. Nebūtų nė vieno, kuris nepaisytų lietuviškų rei-kaų. Juk Lietuvių Diena ir yra mūsų visų diena. Ji mus sujun-

tų priversti Sovietinės Rusijos atiduoti Lietuvai tai, kas iš jos atima, būtent, laisvę? Jei anuo-met (1864—1904 m.) lietuviams tėvynėje ir užjūriuose buvo prasminga būti lietuviams ir ko-voti dėl savo tautių per 40 metų, tai kodėl dabar keleriopai su-stiprėjusiems ir sąmoningiems lietuviams nebūtų verta kovoti dvigubai ilgiau, negu 40 metų dėl savo laisvių?

Jeigu aštrėjantis konfliktas su Kinija nepriverstų Sov. Rusijos atsisakyti hitlerinio grobio—pa-leisti Pabaltijo tautas iš sovieti-nio kalėjimo, tai tą nelaisvės im-periją anksčiau ar vėliau vistiek sugriaus istorijos dinaminės dės-nis. Ir ne vien dėlto, kad silpnas kelias, tvirtas griūva", bet ir dėlto, kad istorija nepalanki im-perijoms bei imperialistams. Juk mes nežinome nė vienos krikščioniškos eros imperijos, sukurtos mažųjų tautų pavergi-mu, kad ji nebūtų sugriuvusi. Kodėl kitaip turėtų būti su So-vietų Sąjunga? Ir tai juo labiau, kad ji per 50 su viršum metų ne-pajėgė išvystyti jokios naujos kurybinės minties. Ji tenkinosi silpnosniųjų tautų užgrobumu ir dabar tesirūpina išlaikyti privi-legijas savo subergždėjusiai ko-munistinei klasei. (Bus daugiau)

Sia dieną mes visi kaip vienas prisimenam savo Tėvynę ir jos visus vargus. Prisimenam, kad reikia daug kas padaryti, ko ligi šiol dar nesame padarę. Bet daug nekalbėsim. Užtenka, jei mes prisiminsim šiu metų Lietu-voje kankinį Simą Kudirką. Mes nežinome, ar jis dar yra gyvas, ar kankinamas, ar jau nukankin-tas. Bet jis pasiaukavo už Lietu-vą. Jis vienas turėjo drąsos pro-testuoti vardan visos kankina-mos Lietuvos. Kai buvo teisia-mas Lietuvos okupanto, pareika-lavo Lietuvai nepriklausomybę. Simas Kudirka parodė, kaip turi būti vedama kova. Tėbūnie jis šiu metų Kanados Lietuvių Die-nos centrinis asmuo.

Jonas Matulionis

Jeigu kas pažinojote ar turėjote kokių nors ryšių su

mirusiu JANIS ULPIS,

prašome pranešti Arūnui Stosiui, 773 Main St. E., Hamil-ton, Ont. Tel. 544-4898. Paskutinis jo adresas buvo: 730 Mountain Brow Blvd., Hamilton, Ont.

P A D E K A

Mano brangiai dukrai DANUTEI PILIPONYTEI mirus, reiškianuoširdžią padėką: gerb. kun. J. Liaubai, OFM, solistui ir vargonininkui A. Paulioniui, Lietuvių Bendruomenės St. Catharines apylinkės pirmininkui J. Sarapnickui, skautų vadovui M. Gverzdienai, SLA pirmininkui P. Polgrimui už pasakytas jautrias atsisveikinimo kalbas; jauniesiems karsto nešėjams, mieloms seiminėms ir vi-soms ponios, prisidėjusioms prie laidotuvių pietų; giminėms, draugams ir pažįstamiems už paaukotas šv. Mišias, gėles, išreikštas užuojautos asmeniškai ir spaudoje.

Mano gili padėka jums pasiilks visuomet širdyje, mieli St. ka-thariniečiai, kurie taip gausiai dalyvavot palydėdami Danutę į am-žino poilsio vietą. Jūs matėte ją augančią, bręstančią ir dalyvaujančią jaunimo organizacijoje bei parengimuose. Jos jau nebėra, bet tebūnie Augščiausiojo valia.

Nuliūdusi motina A. Piliponienė

A + A**Danutei Piliponytei**

mirus, motiną ALDONĄ, sesutes DALIĄ ir SIGI-TĄ su šeimomis nuosirdžiai užjaučiame —

M. J. Žekų šeima

Mielai Motinai

Lietuvoje mirus, TĖVĄ JUVENALĮ LIAUBĄ, OFM, St. Catharines, Ont., lietuvių parapijos kleboną, giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

B. B. L. Simonačiai

A + A

mylimai MAMYTEI Lietuvoje mirus, jos sūnų ku-nigą JUVENALĮ LIAUBĄ, OFM, nuosirdžiai užjau-čiame jo giliame liūdesyje —

P. J. Skeivelai

Mielą prietelių**Joną Manišką,**

jo žmonai IZABELEI mirus Lietuvoje, nuosirdžiai užjaučia ir sykiu liūdi —

Jonas Baranauskas

Mirus JOSEFAI WEISIENEI ir AGOTAI OLEKIE-NEI, reiškiamė nuosirdžių užuojautą jų šeimoms ir artimiesiems —

KLB Toronto apylinkės valdyba

Lietuvių - latvių studentų savaitgalis

Naujas bandymas, kuris parodė, kad mūsų rūpesčiai panašūs

Rugsėjo 10 — 12 d. savaitgalis N. Wasagoje pasivadino „Brolių-bralių tauta“ ir, kas turėjo, nešiojo ženklus su sveikinimu: „Sveiks tautiet!“ Nors ne daug suvažioavo — apie 20 studentų, savaitgalis pavyko. Atrodo, kad išėjo į naudą mažas dalyvių skaičius, nes davė progos visiems susipažinti ir palengvino abiejų tautinių šokių pamokas. Dalyvių skaičiumi persvarą turėjo lietuviai. Latvių buvo mažiau, nes tą patį savaitgalį įvyko kažkur kitas suvažiavimas. Galia, kad daugelis abiejų tautų studentų nepasirodė, bet čia iš dalies buvo kaltė organizatorių, kurie neužtenkamai įvyki išgarsino.

Tarptautiniame karavane vasaros vidury susipažinusi Toronto latviams ir lietuviams artimiau, nesinorėjo nutraukti ryšius. Kelių lietuvių ir latvių buvo sugalvota tęsti užmegztus ryšius — surengti „cultural exchange“ savaitgalį. Jų pastangos pavyko. Nuostabu buvo matyti, kad latvių ir lietuvių problemas yra labai panašios.

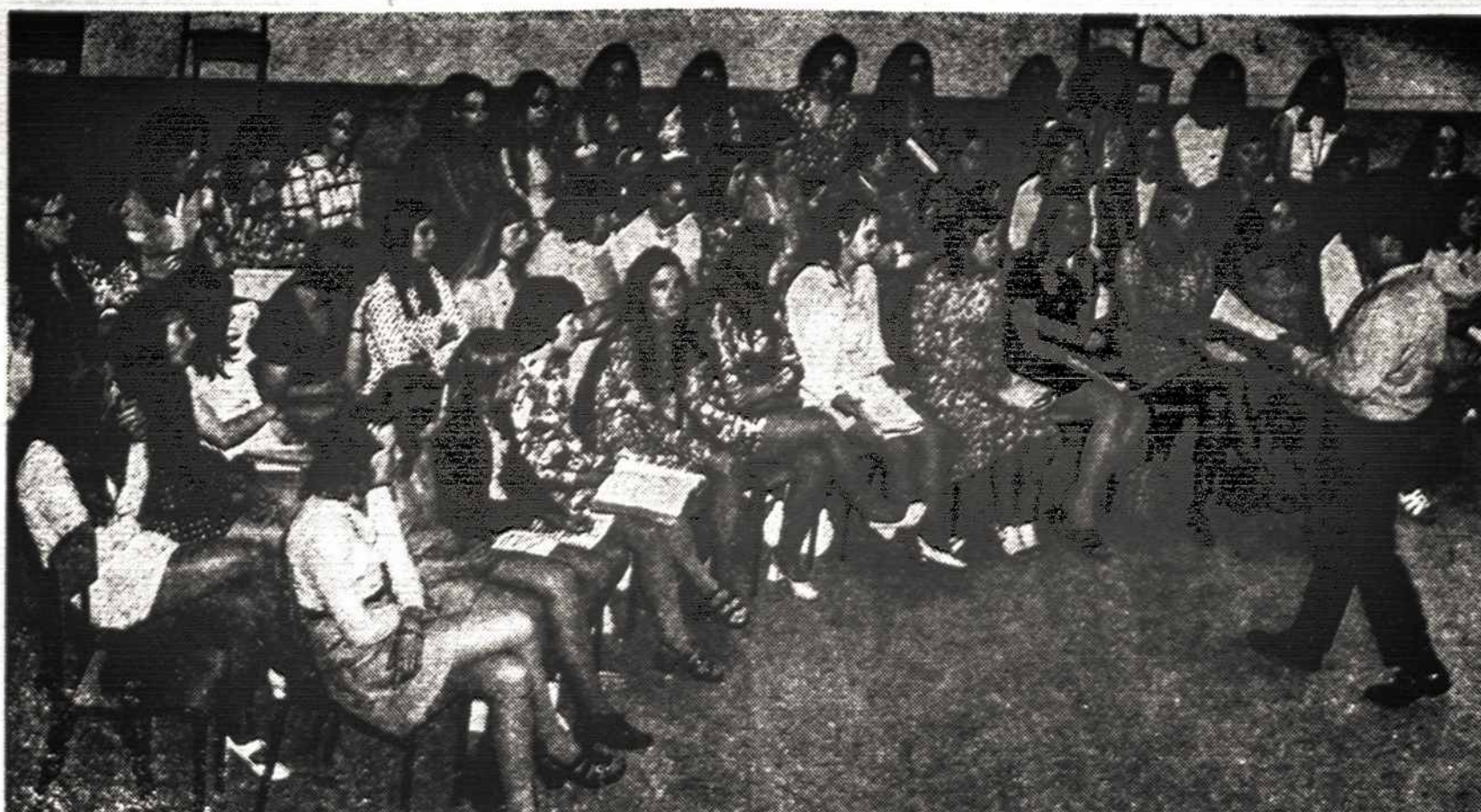
Seštadienį, rugsėjo 11, latvis Bruno Rubens pristatė vadina „STEBES Case“. Tai išgalvotas pavyzdys, kaip latviai, lietuviai ir estai bandė Ontario provincijoje gauti teises atidaryti baltiečių gimnaziją. Buvo nagrinėjamas tokios mokyklos tikslas, organizavimo būdai, trūkumai ir pasiūlymai, kaip reikėtų organizuoti. Planas buvo paruoštas net iki finansinių detalių. Buvo diskutuojama, ar būtų realu tokia mokyklą steigti. Dalyviai priėjo išvados, kad nebūtų realu, nes nukentėtų visų trijų tautų kalbos vartojimas. Mokiniai daugiausia vartotų anglų kalbą, nes ji vienintelė visiems prieinama, arba mokiniai sudarytų savo atskiras grupes — lietuvių su lietuviomis, latvių su latviais ir t. t. Nors ir sudarytų šias grupes, jose visvien kalbėtų angliskai. Taigi, prieita išvados, kad seštadieninės ir kitos visų trijų tautybių mokyklos daug efektingiau išlaiko kalbą, negu visų trijų jungtinė mokykla ir nuspręsta, kad čia nėra tinkama sritis, kurioje visos trys tautybės galėtų pasireikšti ir bendradarbiauti. Bendrai veiklai buvo siūlyta politinė sritis ir žygių valdžioje, nes ši visada daugiau dėmesio skiria, kai didesnė grupė į ją kreipiasi. Buvo raginama — visom trim tautom rašyti laiškus savo viet-

niam parlamento atstovui ir t. t. Taip pat pripažinta, kad būtina yra komunikacija tarp visų trijų tautų. Minėjome Simo Kudirkos pavyzdį. Būtu būvę daug efektingiau, jeigu anksčiau būtų būvę pranešta visom trim tautom Toronto ir kreiptasi į jas kaip baltiečius, nurodant, kad tai lietuvių vien lietuvių, bet ir visus baltiečius. Tada demonstracijos būtų būvę didesnės ir t. t.

Po diskusijų sekė latvių tautinių šokių pamokos „workshops“. Popiet lietuvių tautinių šokių pamokos, o vakarop — dainavimas. Buvo atspausdinti dainorėliai su latvių ir lietuvių dainomis. Tai sukėlė susidomėjimą abiejų kalbų kilmę, nes radome labai daug panašių žodžių. Pasigedome žmogaus, nusimanančio apie tą sritį, kuris galėtų mums apie tai pakalbėti.

Sekmadienį atvažioavo KLB Londono, Ont., lietuvių apylinkės pirmininkas Pocius. Jis pasakojo apie pirmųjų lietuvių išsikūrimą, organizavimąsi ir išsilaikymą Kanadoje. Po jo kalbėjo latvis B. Rubens ta pačia tema. Tai davė progos palyginti latvių ir lietuvių bendrumo problemas. Taip pat pripažino, kad nedaug žinome apie organizacijas, kaip baltiečių federacija, BATUN ir t. t., ir ką jos veikia. Reikalui esant ir norint greitos informacijos, nežinotumėm į ką kreiptis. Visi sutiko, kad mums reikia būti pasirušusiems greitai atsiliepti spaudoje, jei pasikartotų Simo Kudirkos atvejis ar kiti įvykiai ir t. t.

Simpoziumas buvo iškelti konkretūs siūlymai ateities veiklai. Latviai prašė: daugiau informacijos apie kultūrinius ir politinius įvykius, kuriuose ir jie galėtų dalyvauti; daugiau tokių savaitgalių ir pamokų kaip tautiniai šokiai; daugiau susibūrimų Toronto (kelis kartus į metus), pasikviečiant kalbininką, kuris kalbėtų apie kalbų panašumą. Rasta, kad reikia išnaudoti visas galimybes pasirodyti anglų visuomenėje: savo atsiliepimais spaudoje, skelbimais savo parengimu per radiją; siekti, kad kuo daugiau būtų minimos mūsų „minority“ grupės; išnaudoti progas rengti parodas per savo nepriklausomybės šventes ir taip pat meno parodas viešo- se vietose, kur keičia parodas kas savaitę ar kas mėnesį, kaip pvz. ROM muzėjuje, O'Keefe Centro salėje. Meno galerijoje (Nukelta į 7 psl.)

Hamiltono lietuvių mergaičių choras „Aidas“ ruošiasi Kanados Lietuvių Dienos programai spalio 10 d. St. Catharines mieste. Vadovas — sol. V. Verikaitis. Jis taip pat dalyvaus programoj

Bendruomenė, spauda, radijas

Atkelta iš 1-mo psl.
ypač kanadiečiams, nebuvo žinomi. Anot „Naujienu“ red. M. Gudelio, čia politikuojama.

Spauda bei radijas

Klausimą, kaip pateikti svetimojo spaudon, referavo V. Kasniūnas. Gausiais pavyzdžiais jis parodė, kad prieinamiausias kelias yra laisvai redakcijoms ir asmeninėms pažintys. Diskusijoje išryškėjo, kad lietuvių laikraščių redakcijos yra gana veiksmingi informacijos centrai kaita- tauciams. Dr. St. Bačkis priminė, kad šioje srityje gana plačiai dirba Lietuvos pasituntin- bės — gauna daug pasiteiravi- mų apie Lietuvą bei lietuvius. Esą nemažai literatūros tais klausimais, tik reikia žinoti kur ją rasti.

Kun. K. Pugevičius, Baltimo- rės vyskupijos televizijos ir ra- dijo programų direktorius, kal- bėjo apie savo sritį ir priminė, kad šiai sričiai trūksta lietuviš- kos medžiagos. Reikėtų ameri- kiečių visuomenei duoti pasikal- bėjimų su žymiais lietuviams, ypač iškilusiais Amerikos gyve- nime, parūpinti klasikinės lietu- vių muzikos ir pan. Be to, pra- nešęjas plačiau sustojo ties etni- nių grupių sąjūdžiu ir skatino jame dalyvauti.

St. Pautienienė iš Los Ange- les savo atsiųstame pranešime nusiskundė, kad radijo valandė- lis paruošimas esąs paviršutiniš- kas, kad klausytojai jomis mažai domisi. Reikėtų geresnių pro- gramų, lėšų iš fondų, bendro lie- tuvių radijo centro.

Vaikai ir darželiai

Sekmadienį, po kun. J. Vaiš- nio, SJ, atlaikytą pamaldų, mo- kyto. J. Juškevičienė kalbėjo apie pagalbą priešmokyklinio amžiaus vaikams šeimos ir dar- želiuose. Esą trūksta to amžiaus vaikams muzikos plokštelių, mu- zikos, dainelių, darželių. Radijo valandėse reikėtų įvesti vaikų skyrių, organizuoti vaikų popie- tes, brautis į žaislų pramonę. Diskusijose pabrėžta šioje srity- je didesnė tėvų iniciatyva. Kai- kurie siūlė naudotis okup. Lie- tuvoj išleistom knygelėm, pvz. muzikos, bet nevisi tam pritare. Jų nuomone, tuo būdu daroma skriauda išėjusioms kūrėjams. St. Barzdukas pastebėjo, kad išvei- juoti ryškėja dvi linkmės — eiti su tauta arba nuo jos atsiri- bti. Esą atsirišojimas nėra nau- dingas nei kūrėjams, nei kitiems. Be to, diskusijose pastebėta, kad vaikų problema yra pirmoji eilė- tėvų problema. Net ir esami vai- kų darželiai nepildomi.

Spaudos konferencija

Nors tai nebuvo tikraja pras- me spaudos konferencija, bet re- daktoriai ir radijo programų ve- dėjai turėjo progos išreikšti sa- vo pastabas bei pateikti klau- simus veiksmui atstovams. „Lai- škų Lietuviams“ red. kun. J. Vaišnys, SJ, pareiškė, kad mū- šios spauda iš Bendruomenės pageidauja gausesnį skaityto-

jų. Kaikieno peršama mintis jungti laikraščius prenumerato- rių skaičiaus nepadidina. Pvz. „Darbininkas“, sujungęs tris laikraščius, prenumeratorių skai- čiaus nepatrigubino. Tas pats būtų, jei pvz. Kanados „N. Lie- tuva“ susijungtų su „T. Žibu- riais“. Iš bendradarbių laukia- ma gausesnio bendradarbiavi- mo. Tų pačių bendradarbių kar- tojimas permaži teikia įvai- rumo. Iš veiksmų laukina bend- ro sutarimo bendravimo su oku- puota Lietuva klausimu. Kol jo nėra, jis paliktas individuali- nim apsisprendimui. „Naujie- nu“ red. M. Gudelis priminė Bendruomenės vadovybių nesu- tarimus, išreikšdamas tai lako- nišku sakiniu: „Yra Čepas, nėra Volerto“ (S. Čepas — KLB pirm., V. Volertas — JAV LB centro v-bos pirm.). Pagrindė glūdinanti politika. „TŽ“ red. pa- stebėjo, kad ateityje keistinas „Bendruomenės — spaudos ir radijo dienos“ pobūdis. Nevie- nas tikėjėsis kitokio turinio. Taiigi buvo pasigesta daugelio redaktorių, kurie šiame suvaži- vime nedalyvavo galbūt dėl jo dabartinio pobūdžio. „L. Lietu- vos“ red. V. Šimkus pageidavo iš Bendruomenės objektyvesnio spaudos vertinimo įa cituojant. Be to, atvykę spaudos atstovai galėtų jaustis įžeisti dėl veiks- nių viršūnių nedalyvavimo. Ra- dijo programos „Tėvynės prisi- lūpinimas“ vedėjas iš Toronto J. R. Simanavičius išreikšė nusiv-ylimą, kad iš 24 radijo programų

dalyvavo tikait bene 3 atstovai. P. Urbonas pasigedo jaunimo kongreso komiteto atstovo.

Atsako paklaustieji

Buvo pateikti klausimai pa- siuntinybės patarėjui Vašingto- ne dr. S. Bačkui ir PLB pirm. St. Barzdukui. Pirmasis plačiau paaiškino apie dabartinę ne- prikl. Lietuvos diplomatių būklę. Ji nesanti tokia bloga, kaip laikuriuose laikraščiuose buvo skelbta. Sunkiau esą su naujų pareigūnų skyrimu, nes Vašing- tonas reikalauja tokių, kurie darbo diplomatinėje tarnyboje prieš 1940 metus.

St. Barzdukas, atsakydamas į klausimą apie jaunimo kongre- so rengimą, pareiškė, kad nie- kas nebrąška, kad atsiradę nuo- monių skirtumai išlyginti ir kad bendradarbiaujama su tautiniu šokių šventės rengėjais. Be to, jis pridūrė, kad ir spaudai, ir kitiem reikia skirti okupuotąjį lietuvių nuo okupanto, nelaikyti išdavikais ten dirbančių, nes ne- žinia kuris jų yra Konradas Va- lenrodas. Drumstis išsivijojo nau- dinga tik Lietuvos okupantui. Konfliktas tarp ALTo ir JAV LB c. valdybos esąs neišspręs- tas. PLB valdyba pripažįsta VLI- Ko vadovavimą politinėje srity- je, bet laukia tarimosi dėl dar- bų, liečiančių abu veiksmus.

Išreikšta padėka Taboro Far- mos šeimininkams V. Adam- kams už sudarytas sąlygas bei suvažiavimo globą, dr. A. But- kui už vadovavimą ir kt.

AVIACIJOS MĖGĖJŲ PASTANGOS

AL. GIMANTAS

Jau keletas metų okupuotoje Lietuvoje leidžiamas žurnalas „Sparnai“, apibūdina V. Kudžius, atlikta bir- bynėmis bei rageliais Algio ir An- driaus Lapinų, A. Jaugelio ir R. Ali- šausko, priminė mūsų brolių pasi- linksminimus kaime įvairiomis pro- gomis ar šeštadienio vakarais. Visus žavėjo mergaičių šokis Kepurinė ir nostalgikai nuteikė gražiai kanklė- mis atlikta daina „Kada noriu ver- kiui“. Po šio Malūnas R. Lukoševičiūtė įspūdingai skaitė įžangą mer- gaičių dainai, parašytą poeto H. Na- gio. Ji baigė šiais žodžiais: „Kada nors, kad ir už kažin kiek metų, mes susitikime. Mus jungia daina, gro- jama melodija, šokiai ir visų labiau- siai mus jungia viena ir ta pati Mo- tina tėvynė. Galų gale visi ansam- bliai, čia ir tenai, susitiks namais ir tada bus tikroji aiški giminės šven- tė.“ Po mergaičių dainos „Ramunė- lė“, atliktos V. Murauskaitės, J. An- druskevičienės ir D. Kerbelytės, vi- sas ansamblis užbaigė pirmąją progra- mos dalį daina „Lietuva brangi“, ku- ri išspaudė nevienu žiūrovui susi- jaudinimo ašarą.

Žinoma, viso to vakarietiško „balasto“ atsvarai leidinio tvar- kytojai turi atitinkamai neuž- miršti partijos, Lenino ir „ame- rikinės kariaunos“ Vietname. Tai kaina, kurią reikia mokėti. Maždaug kaip Vakaruose kurias nors verslo transakcijas atlie- kant — nieko negausi nemoka- mai.

„Sparnai“ nėra skirti užsieniui. Jų keleto metų kompleksus iš- Lietuvoje atvežė šios vasaros pa- baigoje ten viešėjusi tautietė. Jai tas žurnalas buvo rodomas kaip unikumas visos ten leidžia- mos spaudos. Retokas jo leidi- mas, vadinamas tik biuleteniu, nepaprastai gausus redakcinis sąstatas (bendra atsakomybė?), lyg ir netikrumas turiny aiškiai rodo, kad „Sparnai“ bando plas- noti gausiame oficialios spaudos sraute savitu keliu ir atskirame augstyje. Kaip ilgai?

Rugpjūčio 4-6 Dainavoje įvyko JAV ir Kanados liet. šaulių šaudymo varžybos. Šaulių moterų lydimėtoja tapo V. Leonavičiūtė. Gulomis iš 200 galimų surinko 185 t. iš kabrės sporto vad. V. Keturakis, V. Leonavičiūtė ir Sajungos pirm. V. Tamošius

Montrealio gintariečiai Edmontone

Sekmadienį, rugsėjo 5, talentin- gas jaunų bei energingų Montrealio lietuvių ansamblis, vadovaujamas Z. Lapino, Edmontono lietuvių buvo sutiktas tarptautiniame aerodrome. Kaip malonu ir širdžiai miela buvo išvysti šios brangios jaunų mūsų tautos ambasadorių veidus. Dar ma- loniau buvo išgirsti gražiai, taisyk- lingai tariamus lietuviškus žodžius! Iš aerodromo specialiai rezervuotu autobusu svečiai buvo nuvežti ir visų palydėti į Edmontono univer- siteto Students Union Building teat- ro auditoriją, kur vakare turėjo įvykti koncertas, o vėliau — Mid- town Motor Inn viešbutin bendri- ems pietums. Čia buvo proga su- mieliai gintariečiais artimiau susi- pažinti ir nors trumpai su kaiku- riomis pasidalinti pirmais įspūdžiais.

Po pietų ansamblio dalyviai buvo Edmontono miesto valdybos svečiai. Jie buvo supažindinti su įdomes- nio miesto vietovėmis, muzėjais, pa- minklais bei pastatais.

Visų su dideliu susidomėjimu lau- kas „Gintaro“ koncertas prasidėjo 8 v.v. Erdvi studentų unijos teatro au- ditorija, talpinanti apie 700 žmonių, sutraukė virš 400 programos žiūrovų. Koncerto programos oficialioje da- lyje J. Baronas anglų kalba tarė trumpą įžangos žodį ir supažindino dalyvius su garbės svečiais. Jų tar- pė buvo miesto burmistras Ivor Dent, keletas miesto valdybos narių, Baltie- čių Federacijos pirm., latvių, estų, vengrų bendruomenių pirmininkai ar atstovai. Edmontono lietuvių apylin- kės valdybos pirm. T. Uogintas lie- tuvių kalba sveikino „Gintaro“ an- samblį, pabrėždamas didelę jo reikš- mę kultūriniam darbe: jis parodo mūsų tautos meno lobius plačiau- jai Kanados visuomenei ir garsina lie- tuvių ir Lietuvos vardą.

Pakilo scenos uždanga, ir tautiniais drabužiais apsirengęs ansamblis — šokėjai, muzikantai, dainininkai ir deklamatoriai — žiūrovų buvo sutik- ti gausiu plojimu. Rasa Lukoševičiū- tė aiškia tarsena, maloniū balsu lie- tuvių, prancūzų ir anglų kalbomis žiūrovų mintis perkėlė į mūsų Tėvy- nę, kur Baltijos jūra gintara į smė- lėtus krantus išplukdo, kur vasaros naktimis laktįngalas suokia, šilai šlama ir senas Nemunas į Baltijos jūrą vandenis išlieja... Po taip ža- vaus įvado visas ansamblis dainavo ir grojo „Kur gintaras“. Tai an- samblio himnas ir pasirinkta tradi- cinė daina. „Gintare, tu esi mūsų Lie- tuvos brangakmenis ir žeri kaip au- rojančio dangaus skliautai“ — skan- ba dar ir dabar klausytojų ausyse.

Tautinis šokis Kubilis, „Siuntė mane motinėle“ ragelių duetas, atliktas A. Jaugelio ir A. Lapino, palydint kanklė- m, daina „Stoviu aš parimus“, pa- dainuota V. Murauskaitės, J. Andrus- kevičienės ir D. Kerbelytės, — visus dar labiau perkėlė į mūsų protėvių šalį: Kaimo polka „Dunda klumpės“, apibūdinta V. Kudžius, atlikta bir- bynėmis bei rageliais Algio ir An- driaus Lapinų, A. Jaugelio ir R. Ali- šausko, priminė mūsų brolių pasi- linksminimus kaime įvairiomis pro- gomis ar šeštadienio vakarais. Visus žavėjo mergaičių šokis Kepurinė ir nostalgikai nuteikė gražiai kanklė- mis atlikta daina „Kada noriu ver- kiui“. Po šio Malūnas R. Lukoševičiūtė įspūdingai skaitė įžangą mer- gaičių dainai, parašytą poeto H. Na- gio. Ji baigė šiais žodžiais: „Kada nors, kad ir už kažin kiek metų, mes susitikime. Mus jungia daina, gro- jama melodija, šokiai ir visų labiau- siai mus jungia viena ir ta pati Mo- tina tėvynė. Galų gale visi ansam- bliai, čia ir tenai, susitiks namais ir tada bus tikroji aiški giminės šven- tė.“ Po mergaičių dainos „Ramunė- lė“, atliktos V. Murauskaitės, J. An- druskevičienės ir D. Kerbelytės, vi- sas ansamblis užbaigė pirmąją progra- mos dalį daina „Lietuva brangi“, ku- ri išspaudė nevienu žiūrovui susi- jaudinimo ašarą.

Antroji programos dalis pradėta apie penkiolika minučių užtrukusia liaudies dainų, šokių ir muzikos py- ne, kurioje ypatingai išsiskyrė tri- mitai. Ši šokių, muzikos bei dainų pyne ypač įspūdingai buvo baigta giesme „Leiskit į tėvynę“, palydint trimtų, ragelių, skrabalų muzika. R. Lukoševičiūtė žavai ir maloniai deklamavo, K. Binkio eilėrašty „Gė- lės iš šieno“, mergaičių trio daina- vo „Vasaros naktys“, šokėjai atliko Kalvelį, Sukčių ir kt.

Pirmosios programos dalis kūr- niuose buvo jaučiama nostalgija ir melancholija, antroje dalyje išryš- kėjo geresnė nuotaika. Tai tarsi sim- boliskai pavaizduoti mūsų tautos per- gyvenimai — iš vergovės pančių ryž- tas išsilausinti nepriklausomam gy- venimui.

Kai nuaidėjo paskutinio šokio Subatėlė garsai, gausiu publikos plo- jimu buvo iškviesti scenon progra- mos dalyviai. J. Baronas dėkojo gin- tariečiams už puikų pasirodymą ir supažindino publiką su programos vadovais. Vadovų ponioms buvo įteiktos gėlės, o miesto burmistras Ivor Dent asmeniškai sveikino an- samblio vadovus: p.p. Z. Lapiną, dr. P. Lukoševičių, P. Povilaitį ir po- nias — Lapinienę ir Lukoševičienę, kartu su visu ansambliu nusifotogra- fuodamas.

Koncertui pasibaigus, visų dalyvių nuotaika buvo pakili, nes buvo su- žavėti programa. Kitataučiai plačiau teiravosi apie vartotus muzikos inst-

rumetus, girdėtas melodijas bei lie- tuvių kalba dainuotas dainas ar sa- kytas poetas. Vienas dalyvis, girdė- jau, teiravosi, kada bus sekantis pa- našaus žanro koncertas.

Ryšium su ansamblio atvykimu, nemažą darbo našatę teko pakelti Ed- montono apylinkės valdybai. Edmon- tono lietuviai dėkingai apylinkės pirm. T. Uogintui bei valdybos na- riams O. Drūteikienei ir A. Mitalui (pastarasis dabar gyvena Grande Prairie, Alta.) už stropiai ir sklan- džiai atliktą darbą.

Valdybos vardu dėkoju mieloms A. B. Andrulevičiams, J. E. Augiams, P. P. Balučiui, O. Drūteikienei, A. M. Dudaravičiams, kun. Iz. Grigai- čiui, P. M. Gudjurgiams, V. E. Ka- džiams, A. F. Kantautams, V. A. Kasperavičiams, J. M. Kirdeikiams, J. B. Pilipavičiams, J. O. Popikai- čiams, S. V. Sapkoms, T. E. Uogin- tams, M. A. Urbonams, M. A. Zaka- revičiams už „Gintaro“ grupės narių globą bei nakvynes, taip pat J. Baro- nui, A. Dudaravičiui, P. Kantautie- nei, D. Mitalienei bei Linai ir John Morris už įvairias pastangas ir darbą, visiems vienu ar kitu būdu prisidė- jusiems prie šio parengimo, kuris mums, edmontoniečiams, davė tiek džiaugsmo, pasigėrėjimo ir pasidi- džavimo. J. P.

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

Government
Information

Ontario svaiginamųjų gėrimų įstatymo pakeitimas

Ontario vyriausybė praneša se- kančius Liquor Control ir Li- quor Licence įstatymo pakeiti- mus:

— Valgyklose, kur yra parduodami svaiginamieji gėrimai, dabar galima bus pirkti juos ir neužskant valgio kiekvieną dieną, išskyrus sekma- dienius.

— Sekmadieniais bus leidžiami šokiai ir muzika valgomosiuose kambariu- se.

— Kaikuriuos svaiginamųjų gėrimų parduotuvės bus atidarytos iki vidur- nakčio.

— Apartamentų nuomininkai bei kil- nojamų namų savininkai, galės gerti prie maudyklių, koridoriuose, poilsio kambariuose, priemamiosiose, pasto- gėse, skalbimo kambariuose ir savo gyvenviečių kiemuose.

— Senelių prieglaudų gyventojai ga- lės gerti savo gyvenvietėse.

— Festivaliuose ar šventėse yra lei- džama gerti lauke ir pastogėse.

— Sešių mėnesių laukimo laikotarpis restoranams gauti svaiginamųjų gė- rimų leidimui bus panaikintas, ir kaikurie galės parduoti gėrimus ati- darymo dieną.

— Keturiadsimt uncijų bonkos vėl bus parduodamos.

— Bus duodama didesnė laisvė savi- ninkams, turintiems svaiginamųjų gėrimų leidimus, leidžiant jiems už- daryti parduotuvę nustatytą darbo valandų metu.

— Bus įvestos griežtesnės taisyklės, reikalaujančios pilnietis žinių apie asmenis, kurie tiesiogiai ar netesio- giai yra suinteresuoti parduotuvė- j leidimais.

— Bus leidžiama gerti ir rinkimų dienomis, uždarius rinkimų būstines.

— Bus įsteigta be maito svaiginamu- jų gėrimų krautuvė Toronto Interna- tional aerodrome.

— Bus padvigubintas kiekis svaigalu, pilamų į saldinius iki 5%.

— Ontario vyriausybė jaučia, kad tai nėra atsakymas į visus pageidavimus, bet yra tikra, kad šiuo metu padaryti pakeitimai įgalins Ontario gyventoj- us atsakingai pasinaudoti šiais palengvi- nimais ir tuo būdu turėti malonesnį gyvenimą.

THE HON. WILLIAM G. DAVIS
PRIME MINISTER OF ONTARIO

CESNAKAS —
geras vaistas

Cesnakas (garlic) yra natūralus krau- lų valantis vaistas — padeda jam laisvau tekėti, apsaugo nuo neiva- rumo, nuo puvimo bakterijų bei jos sukeltos. „ADAMS GARLIC PEARLES“ turi savybę reikalingos Cesnako alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per šitą Cesnako milijoną žmonių vartoja Cesnaka kaip vaistą, tik- domi jo gydymo bei stiprinamojo galios. Stenkitės būti stiprus ir sveikas. Dar šitomis nupildyt „ADAMS GARLIC PEARLES“ džiūta vėdinėje. Jausite geriau, stipriau ir mažiau slogų tu- rėsi. Šios Cesnako kapsulės netur- nė kvapo, nei skonio.

DOVANOS ARTIMIESIEMS

Pigiau... geriau... greičiau...

Nors prekių kainos nuolat visur kyla, mūsų kainos iki š. m. galo posi- lieka tos pačios. Pasinaudokite proga — pasiūskite jau dabar dovanų siuntinuką savo artimiesiems į Lietuvą.

SIUNTINYS 1971 (3)

3/4 jardo puikios vilnonės angliškos medžiagos eilutei; 3 jardo vilnonės angliškos medžiagos apsiustui; 1 1/2 jardo „crimplene“ medžiagos su- knelei, vyriškos arba moteriškos nertinis, vyriškos arba moteriškos nailo- no arba vilnonės kojinės, vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė; 20 geriausių angliškų cigarečių, 1 dėžutė šokolado.

Siuntinio kaina, įskaitant muitą ir visas persiuntimo išlaidas, yra \$100.00.

SIUNTINYS 1971 (4)

Itališkas nailoninis vyriškas arba moteriškas lietpalis, vilnonė angliš- ka medžiaga eilutei, vilnonė medžiaga suknėlei, medžiaga sijonui, 1 vy- riški išeginiai nailono marškiniai, blizze, šilkinė gėlėta skarelė, 1 kak- laraštis, 1 dėžė šokolado. Siuntinio kaina su visomis išlaidomis \$90.00. Taip pat galime prijungti prie šių arba kitų siuntinių be jokių papildomų persiuntimo išlaidų daiktus, kurių klientas pageidauja. Štai labai vertingi ir reikalingi dalykai:

Nailoninio kailio viršus apsiustui \$30.00, vilnonės gėlėtos skarelės \$5.00, vyriški arba moteriški nertiniai \$12.00 arba \$18.00, nailono marškiniai \$9.00, nailono lietpalčiai \$11.00, „crimplene“ medžiaga su- knelei \$9.00, ilgi vilnoniai kakliniai (šalikai) \$10.00, moteriški nailono apatinių rinkinys \$7.00, vyriški šiltų apatinių rinkinys \$12.50 ir t. t.

Baltic Stores Ltd., (Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2, England Tel. 01 739-8734

L. Radzevičius, 530 Windermere Ave., Toronto 9, Ontario
A. Kusinskis, 167 College Street, Sudbury, Ontario

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

GALERIJOS NEUZTENKA

Mūsų spaudoje jau ne kartą buvo rašyta apie M. K. Čiurlionio paveikslų blukimą. Jiems buvo pastatytas specialus pastatas prie Kaune esančios M. K. Čiurlionio galerijos su specialiu apšvietimu ir reguliuojama oro temperatūra bei drėgme. Kad problema nebėra neišspręsta, liudija "Literatūros ir Meno" 37 nr. iš Maskvos leidžiamas "Literaturnaja Gazeta" persispausdintas laiškas "Išgelbėti Čiurlionio spalvas". Jo autorius — M. K. Čiurlionio galerijos vedėja V. Čiurlionytė-Karūdienė, menotyras dr. J. Čiurlionytė, kompozitorius E. Balys, dailininkas J. Kuzminskis, maskvinės Mokslių Akademijos narys korrespondentas A. Sidorovas ir literatas F. Rozineris. Laiške rašoma: "1969 metai suteikė didelį džiaugsmą: atidarytas naujas galerijos pastatas, kur pulkiai eksponuota visa Čiurlionio tapyba. Deja, kyla grėsmė, kad Čiurlionio darbai pamažu išbluks. Čiurlionio paveikslams kenkia spalvų ir popieriaus, ant kurio jie nutapyti, kokybė. Spalvas naikina popieriuje esanti mediena ir kanifolijos klajai. Keičiasi paveikslų koloritas, jie blunka, ir daug kas nebeįsivaizduoja. Kaip galima padaryti? Pirmas ir neatidėliotinas dalykas — dabartinės paveikslų būklės užfiksimas, padarant faksimilines kopijas. Paskui būtina kurti kurties paveikslus konservuoti ir restauruoti. Tačiau Lietuvoje nėra nei specialistų, nei tam reikalingų įrenginių. Tad labai norėtusi, kad ir TSRS Kultūros ministerija, ir mūsų meninės organizacijos artimiausiu metu išstiegtų šią problemą. Reikėtų surinkti visas žinias apie žinomus analogiška technika pieštų paveikslų faksimilinio kopijavimo, konservavimo ir restauravimo būdus, pasinaudojant ir užsienio patirtimi. 1975 metais sukaks šimtas metų, kai gimė dailininkas. Tegu jubiliejaus išvakarės netendoms baimė dėl jo paveikslų likimo." Šiame laiške, kaip matome, siūloma pasinaudoti užsienio patirtimi, o tokiam žingsniui, be abejonės, reikia specialaus Maskvos leidimo. Matyt, Čiurlionio gėlbėti specialistų ir įrenginių nėra ne tik Lietuvoje, bet ir Sovietų Sąjungoje.

LITERATŪRA IR MENAS

Paskaitas literatūros ir meno temomis skaitantiems lektoriams Vilniuje buvo surengtas sąjunginis seminaras "Sovietų kompartijos XXIV suvažiavimas ir šiuolaikinis literatūros ir meno vystymosi problemos". Įvadinį žodį tarė viliškės kompartijos sekretorius A. Barkauskas. Apie jo kalbą "Tiesos" rugsėjo 15 d. laidoje rašoma: "Drg. Barkauskas pažymėjo, kad literatūra ir menas visada aktyviai padėjo ir padeda partijai ir tarybinei liaudžiai kovoti už naujos visuomenės kūrimą ir gynimą, už naujų santykių įtvirtinimą, už komunizmo idealus...". Taigi, kartojama sena giesmė, kad literatūra ir menas turi būti kompartijos kontrolėje. Lektorius jis ragino ne tik skaityti paskaitas, bet ir domėtis grožine kūryba, formuoti visuomeninį reikalingą "socialinį užsakymą". Atrodo, lektorius turės padėti kompartijai įsiekti naujų temų, kurios bus pasiūlytos kūrėjams.

K. DONELAIČIO NAMAI

Architektūros mokslų kandidatas ir respublikinės premijos laureatas J. Minkevičius "Svyturio" žurnalo 11 nr. paskelbė rašinį "Donelaičio namų interjeras", kuriame jis užsimena apie Kauno žemės ūkio statybos projekto instituto paruoštą K. Donelaičio kultūros namų projektą Tolminkiemiu. Tai esąs netipinis dvigulbis pastatas su memorialiniu muziejumi, aktyvūs salės, priesalys, skaitikla, sporto salė ir nedidele kavinė. Kaune pernai išleistas pirmosios interjero specialistų laidos atstovas J. Jucaitis, J. Minkevičiaus mokynys, sukūrė šio pastato vidaus įrengimo senovės dvelkiantį projektą kaip diplominį darbą. Išstas žurnalo puslapis skiriamas J. Jucaitio projekto muzėjaus, aktyvūs salės ir kavinukės spalvotoms nuotraukoms. Savo rašinyje J. Minkevičius kaip tik daugiausia ir kalba apie šio pastato interjerą, bet nepasako svarbiausio dalyko — ar jis bus pastatytas Tolminkiemyje. Memorialiniame muziejuje galėtų bū-

ti priglausti K. Donelaičio kaulai, aktyvūs salės išsklindimomis progomis galėtų susiburti iš Lietuvos atvykę būrų poeto gerbėjai, bet kam tar-naus ta sporto salė? Negi Tolminkiemio vardą palaiduojusiems Cystyje Prudy kolchozininkams?

GINTARO MUZEJUS

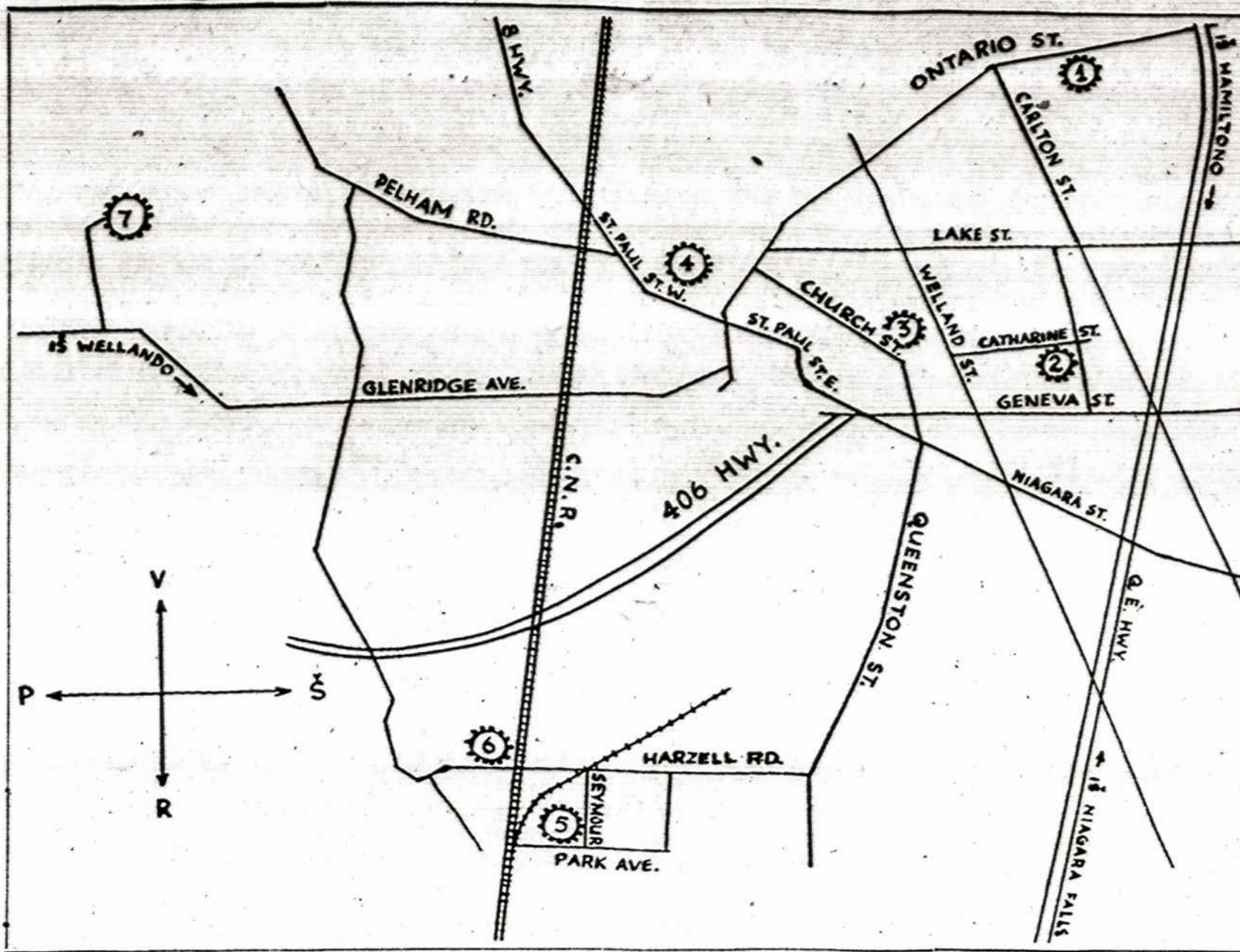
Gintaro muzėjus, įsteigtas Palangoje, 1969 m. buvo gerokai prapleštas. Lankytojus bene daugiausia domina salė, turinti gintaro rinkinį su įvairiais inkliuzais. Jo rodiniai yra sugrupuoti pagal gintaro užbalzamuotų gyvūnėlių rūšis. Nemaža yra gintaro, atstovaujancio istoriniams laikotarpiams. Ypač įdomus neolito laikotarpio radinys, aptiktas Palangos apylinkėse, netoli Mociškių kaimo, ir antrasis, kuris buvo rastas Kuršių mariose, 6-11 metrų gylėje, prie Juodkrantės. "Tiesos" 182 nr. J. Bubnys siūlo reformuoti dabartinį Palangos gintaro muzėjų, įrengiant gintaro apdirbimo irankių skyrių, atskleidžiantį nuo senųjų laikų iki dabartinių dienų padarytą pažangą. Diagramos čia turėtų atspindėti gamybos apimtį, dirbančiųjų skaičių, žaliavos suvažiavimo bei jos išteklių. Muzėjus turėtų gauti po vieną egzempliorių kiekvieno naujo dirbinio, papildancio gintarinių suvenyrų rinką. J. Bubnys taipgi pageidautų muzėjaus eksponatams išsamesnių paaiškinimų, kurie yra reikalingi mokslinių studijų. Šiuo klausimu turėtų pasirūpinti specialieji geologų, archeologų, istorikų, gamtininkų bei kitų sričių atstovų komisija. Jo nuomone, būtų gera, jei muzėjaus lankytojai specialioje salėje galėtų išgyti gintaro dirbinių.

"AUGŠTAITIJOS" PARKAS

Gamtos parko "Augštaitija" planus jau paruošė architektūros mokslų kandidatas Vl. Stauskas, architektas G. Daniulaitis, geografai P. Kavaliauskas ir ekonomistas I. Normanas. Pirmiausia "Augštaitijos" parkui bus panaudota apie 27,000 hektarų Ignalinos ir Utenos rajonų teritorijos. Vėliau jis bus prapleštas iki 60,000 hektarų, kai įsijungs švenčionių ir Zarasų rajonai. Apie šį sumanymą skaitytuos "Tiesos" 198 nr. informuoja R. Valančiūnas: "Parko teritorijoje gausu unikalių gamtos paminklų. Be abejo, pats vertingiausias — Ginučių draustinis, kurio trečdalis užima ežerai: kaspiniu vingiuojantis Tauagnas ir gražuoliai Šakarvai su Zeimeniu, salų vainikais pasipuošę Baluošas ir Kratuonas... Pastarasis — lyg ir kretusis žuvinis, nes didžiojoje saloje — tikra sparnuočių karalystė. Čia gyvena daugiau kaip 20 rūšių paukščių. Tai, beje, vienintelė Lietuvoje vieta, kur per juodkrūžiai bėgikai ir paprastieji kirai. Natūralūs etnografiniai muziejai — Šumina, Strazdu, Palušės kaimai — bus saugomi kaip istoriniai paminklai. Gamtos parko teritorijoje bus ir didžioji Ažvinčio giria, kurios viduryje, Gervėčio raistuose, per gervės. Keletas šios girios kvartalų parko schemos autoriai siūlo paskirti stumbrams, kurie šiuo metu apgyvendinti Panevėžio rajono miškuose..." Parką sudarys miškai, ežerai su salomis, poilsio bazės ir turistų stovyklos. Jame numatoma sumazinti ir net visiškai sustabdyti miškų kirtimą, įrengti takelius ir nuosales nias kempelius, nepažeidžiant natūralaus gamtos grožio.

MOTORIZUOTA DEGLOJI

Z. Šiulienė rugsėjo 15 d. "Tiesos" pasakoja: "Žiedinė sankryža. Antakalnis — žirniūnai... Ne avarija sutrikdė judėjimą, o motociklininkas, sumanęs lopsyje nuvežti į namus kiaušius. Penimė visą kelią važiuo ramiai. Tačiau, pamąčius žalią vėją, kruktelejo ir išsoko iš lopsio. Motociklininkas čia pat sustojo ir ėmė gaudyti lašinė. Bet ši, šnipu parusi žemę, leidosi bėgti lygiu asfaltu keliu. Į gaudynes įsijungė ir daugiau žmonių. Degloji vėl buvo įverst į lopsį. Mašinos pajudėjo..." Pasak Z. Šiulienės, žmonės dabar viską vežasi nuosavomis transporto priemonėmis. Eismo taisyklės net ir deglajai nedraudžia važinėti motociklu ir, išsokus iš lopsio, organizuoti gaudynių sportą žiedinėje sankryžoje, kur ant jos galėtų užvažiuoti motociklininkai, sunkvežiai ir autobusai vairuotojai. V. Kst.

Septynioliktosios Kanados Lietuvių Dienos orientacinis žemėlapis. Jame numeriais sužymėtos vietos St. Catharines, Ont., mieste, kur vyks parengiamieji. 1. Susipažinimo vakaras. 2. Koncertas. 3. Pamaldas. 4. Paminklas. 5. Jaunimo vakaras (Merritt Community Center, Park Ave.). 6. Paroda muziejuje (343 Merritt St.). 7. Jaunimo seminaras (Brock University).

SIDABRINĖ GIMNAZIJOS SUKAKTIS

Union Pier, netoli Čikagos, gražioje P. Karaičių vasarvietėje "Gintaras" įvyko buvusios Eichstaetio lietuvių gimnazijos I-mosios abiturientų laidos suvažiavimas š. m. rugsėjo 18-19 d. Sidabrinės sukakties proga paskatino ir buvusius mokytojus ir mokinius susirinkti ir tą sukaktį paminėti. Dalyviai rinkosi iš JAV ir Kanados. Gyvenantieji kitur ir negalėję atvykti atsinešė sveikinius laiškus, kuriuos perskaitė šios šventės organizatorė N. Mikšytė - Ward (Birmingham, Mich.).

Vaišės buvo surengtos erdvoje P. Karaičių svetainėje. Maloni šeiminė nuolatina jungė visus bendries pokalbams ir Eichstaetio gimnazijoje praleistų dienų prisiminimams. Į susirinkusius kalbėjo šie buvę gimnazijos mokytojai: P. Balčiūnas (direktorius), A. Rudnienė, P. Ličkus, S. Rūdis, S. Butvilas, St. Barzdukas. Buvusių mokinių vardu žodį tarė V. Adamkevičius - Adamkus ir B. Žilvitytė. L. Gerulaitis sveikino II-sios abiturientų laidos vardu. Lietuvos vaizdų skaidres parodė dr. Vainutis K. Vaitkevičius iš Detroito. Jis pernai lankėsi Vilniuje ir skaitė paskaitas universitete kaip onkologijos specialistas.

SUDBURY, ONT.

ŽOKLAUTOJŲ IR MEDZIOTOJŲ klubo "Gėležiškas vilkas" ruošta gegužinė ir sausmojo varžybos pavyko gerai, nors dalyvavo mažai žmonių. Nedalyvavo ir žymiai didesnis klubas. Gegužinė buvo surengta Viktoro ir May Gudriūnų vasarvietėje. Sausmojo prizus-taures laimėjo jaunosios kartos atstovai. Senesniosios kartos vyrai labai stengėsi, bet jaunimo pralaukė nebegeležiu. Matyt, laikas ir amžius daro savo. Suaugusių šaudymų taurę laimėjo Algis Remeikis, jaunimui skirtą taurę — Remigijus Paulaitis. Lietuviškas priežodis sako: "Šaudo ir dievo langus". Toji nemelma garbė teko šių žinučių autoriui. Gegužinėje labai skanūs pietus pagamino Agota Prancėnienė. Būtų labai gerai, kad klubo valdyba veiktų laisviau pagyvinant, nes yra jau ir nusivylusių narių. Klubo valdybai ir nariams linkėtina daugiau energijos. J. Kr.

VIKTORAS GUDRIŪNAS vedė May Baston. Vedybinės apeigos ir vaišės įvyko jo gražioje vasarvietėje "Vics Summer Home", prie 535 greitkelio, Neolville, Ont. Dalyvavo virš 200 asmenų. V. Gudriūnas jau keli metai turi įsigijęs "Prospect" viešbutį (182 Elgin St., Sudbury, Ont., tel. 675-8562) ir vėrčiasi labai gerai. Jis remia mūsų lietuviškus kultūrinius ir bendruomeninius reikalus. Vestuvų proga jis gavo du gražius žirgus ir kitokių dovanų. Ta proga jis lietuvių salečiui naujai kuriamajam įstajai Italijoje (Vytėnė) paaukojo \$50. Dideles aukas skiria Tautos Fondui ir kitiems tautiniams reikalams, dalyvauja visuose lietuvių tautiniuose rengimuose. Viktorui ir May linkime sėkmės. J. Krutcas

ISLEISTUVES. A. Gataučio rūpesčiu, su A. M. Prancėnų, O. Stepienės ir kitų draugų talka, M. A. Prancėnų palapose buvo sukurta šau-nios buvusio Lietuvos kariuomenės karininko Juozo Vaičiūno pagerbtuvės-isleistuvės. Atidarymo žodį tarė A. Gatautis. J. Krutcas kalbėjo KLB Sudburio apylinkės valdybos vardu, kun. Ant. Sabas — parapijos, A. Raškevičius ir J. Remeikis. Visi sugiedojo "Ilgiausių metų". Padėkos žodį tarė pats pensininkas. Jo išvykimas į Torontą yra labai didelis nuostolis mūsų mažai kolonijai. J. V. buvo principų žmogus, keleto knygų autorius, spaudos bendradarbis, paskaitininkas ir lietuvių kapelionijos pirmasis iniciatorius, liet. bažnytinio komiteto narys, o vėliau širinktas pasauliečių atstovas lietuvių reikalams prie ainių parapijos. Jam teko dalyvauti lietuvių delegacijai pas vyskupą ir stipriais argumentais kovoti

HAMILTON, ONT.

MERGAICIŲ CHORAS "AIDAS" spalio 2 d. kartu su savo vadovu sol. V. Verikaitiu koncertuos Klevelande "Ateities" klubo vakare. "Aidas" spalio 10 d. dalyvaus Lietuvių Dienos koncerto programoje St. Catharines mieste, o spalio 30 d. valdys Lietuvių Bendruomenės valdybos kvietimą koncertuos Hartforde. Po to choras kartu su sol. V. Verikaitiu duos koncertą Hamiltono lietuviškai visuomeninei lapkričio 6 d. Jaunimo Centre. Tėvų remėjų komitetas turėjo rugsėjo 17 d. posėdį, kuriame aptarė choro gastroles ir lapkričio 6 d. koncertą bei šokius. Komitetas, kuris rūpinasi visais parengimo reikalais, kviečia visus iš anksto pasizymėti kalendoriuje lapkričio 6 vakarą šiam "Aido" koncertui bei šokiams. Neplanuokite privaičių baliukų. J. P.

MEDZIOTOJŲ IR ŽOKLAUTOJŲ klubas spalio 16 ir 17 d., 10 v., rengia metines klubo šaudymo varžybas iš 22 kalibro ir medžioklinių šautuvų klubo šaudykloje. Taip pat šis klubas spalio 24 d. rengia tarp klubines šaudymo varžybas iš medžioklinių šautuvų. Registracija nuo 10 v. iki 2 v.p. Varžybos vyks klubo šaudykloje. Valdyba

ATEITININKŲ TĖVŲ REMEJŲ Komitetas perreiktas metais yra labai daug parėms lėšomis ateitinininkų veiklą Hamiltone. Buvo surinkta virš \$400. Jie buvo panaudoti važiuavimams į vasaros stovyklas, žiemės kursų, ekskursijoms ir pan. Hamiltono ateitinininkai dėkoja tėvų komitetui už paramą. V.

PRASIDĖJUS NAUJAM veiklos sezonui Ateitinininkų Tėvų Rėmėjų Komitetas, kartu su sėndraugiais, numato ir toliau remti lietuvišką jaunimo veiklą bei teikti lėšas. Spalio 23 d. Jaunimo Centre ruošiamas šokių vakaras. Vėliau numatomas pyragų išpardavimas ir pan. V.

Advokatas

EUGENIJUS KRONAS,

B. Sc., B. C. L.

32 James St. So.,

Royal Bank Building,

suite 614,

tel. 522-8781

Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:	Mokame už:
pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	depozitus 5%
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.	šėrus ir sutaupas 6%
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	už vienu metų terminuotus
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	indėlius 6 1/2%
penktadieniais 9.30 — 8 v. vak.	ir virš \$10.000 — 3 metams 7%
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.	Duodame:
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais	asmenines paskolas iš 10%
šeštadieniais "Talka" uždaryta.	nekiln. turto paskolas iš 8 1/2%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$2,500,000.

RADIO & TELEVISION
SALES & SERVICE
168 Locke St. S., Hamilton, Ont.
Tel. 522-5028
ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVĖMS
Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

SVIEŽIA MESA — DESROS — ŠKANUMYNAI
R. Denninger Limited
284-288 King St. E. — 528-8468 — 740 Upper James St. — 389-4113
Hamilton — Ontario
Nemokamos autoaikštės

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

Š. AMERIKOS LIETUVIŲ STUDENTŲ suvažiavimas įvyks š. m. lapkričio 25-28 dienomis Toronte, Downtown Motor Inn (prie Malton aero-dromo).

JAV LB VEIKLOS dvidešimtmis švenčiamas spalio 8-10 d. Niujorke, JAV LB centro valdybos paprašyta, Niujorko LB apygarda rengia dail. J. Bagdono naujausių darbų parodą Woodhavene, Knights of Columbus salėje. Kultūros židinyje Brooklyne bus seminaras tema "JAV LB kultūriniai ateities uždaviniai", bendras pasilinksminimas su jaunimo atliekama programa. Spalio 10, sekmadienį, 11 v.r. — Mišios JAV LB intencijai, 3 v.p.p. — iškilmingas posėdis su koncertine dalimi.

BALFO PIRM. KUN. V. MARTINKUS dėl nedidelių širdies sutrikimų yra atsidūręs Our Lady of Fatima ligoninėje Providence mieste, R. I. Ligonis jaučiasi gerai ir tikisi netrukus galesį grįžti į darbą.

INŽ. VYTAUTAS VOLERTAS, J. A. V. LB centro valdybos pirmininkas, gavo amerikiečių erdvų tyrinėjimo centro NASA padėkos raštą už reikšmingą darbą erdvialaivio "Apollo XV" ryšių srityje ir kvietimą dalyvauti prie šio skrydžio prisidėjusiems inžinieriams surengtame specialiaame pobūvyje.

MOKYTIŠ Į VASARIO 16 GIMNAZIJĄ Vokietijoje išvyko du jauni Los Angeles lietuviai — Adolfo ir Danutės Narbutų sūnus Gytis, Antano ir Bronės Skirų sūnus Vincas. Jiems buvo surengtos gražios išleistuvės. Perna Vasario 16 gimnazijoje Los Angeles lietuviams atstovavo p.p. Motiejūnų dukrelė.

PEDAGOGINIS LITUANISTIKOS INSTITUTAS Čikagoje naujusius mokslo metus pradėjo rugsėjo 11 d. su 32 asmenimis, kurių didžioji dalis yra mergaitės. Įvadinį žodį tarė instituto direktorius D. Velickas. Lituaniščių studijų reikšmę nušvietė instituto rektorius prof. P. Jonikas. Studentų vardu kalbėjo ir naujai įstojusius sveikino Linas Rimkus. Instituto lektorius ir finansinių reikalų tvarkytojas kun. J. Kubilius, SJ, priminė studentams tautinės asmenybės ugdymąsi. Jaunimo Centro direktorius kun. J. Borevičius, SJ, ragino studentus siekti gėrio ir grožio. JAV LB Vidurio Vakarų apygardos vicepirm. A. Juskevičius iškėlė LB čeki instituto direktoriui D. Velickui. Šiemet institutui baigsi: G. Ankštulis, S. Bilaišytė, D. Bruškytė, R. Černius, L. Grybaskaitė, A. Jasaitis, L. Jadvirskis, J. Kisieliūtė, B. Lieponytė, A. Markulis, V. Miknaitis, R. Piloplytė, A. Piloplys, E. Pakštaitė, L. Raslavicius, V. Ramonis, D. Stončiūtė, A. Šaulytė, B. Trapikas, G. Vindasiūtė, G. Visockytė ir neakivaizdiniai būdu — Kristina Parėšytė, Kanados lietuvių. Diplomų įteikimas numatomas Jaunimo Centro didžiojo salės š. m. gruodžio 11 d. Lituaništinės mokyklos mokytojų teises gaus tie studentai, kurie baigs dvejų metų kursą. Baigusiems trejų metų kursą bus suteiktos augštesniosios lituanistikos mokyklos mokytojų teisės ir pasirinkto dalyko bakalaureatas.

MEKSIKA
JAV GENERALINIS KONSULAS Monterrey mieste yra Vytautas A. Dambra, politinė karjera pradėjęs 1951 m. radijo "Amerikos Balsas" lietuviškoms programoms. Su "Amerikos Balsu" jam yra tekę dirbti V. Vokietijoje ir P. Vietname, kur reikėjo organizuoti radijo programas net 19 kalbų. Diplomatinį darbą V. A. Dambra pradėjo 1967 m. JAV ambasados reikalų vedėju Bolivijos sostinėje La Paz. Konsulu Monterrey mieste buvo oficialiai patvirtintas prez. R. Niksono 1970 m. spalio 12 d. raštu.

Argentina

LITUANIA GATVE, astuntoji Argentinoje, buvo iškilmingai pašventinta Villa Sastre — Temperley vietovėje rugsėjo 12 d. Iškilmė buvo pradėta Pijaus X bažnyčioje, kur Mišias laikė mons. A. Casanova, asistuojamas kun. A. Steigvilos. Bronzinę lentelę Lituania gatvei parapija Kazimieras Kiauga. Šventinimo apeigas atliko mons. A. Casanova. Ilgesnį žodį tarė Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. A. Mičiūdas. "Ateities" ansamblio šokėjų pašoko Rugučius, Susta, Grandinėle ir Malūna, akordeonais palydėti inž. G. Kiaugos ir studento L. Rudėno. Šventinimo programos daliai vadovavo Z. Juknevičius. Gaila, kad iškilmės dalyviai nesulaukė buvusio burmistro dr. Enrique Roig, pasirašiusio potvarkį Centenera gatvės pavadinimą pakeisti į Lituania. Jis dabar yra angstas pareigūnas Buenos Aires gubernatorėje. Visus dalyvius ant įšėmo keptu jaučiu pavaisino Temperley "Aušros" choras. Čia sveikininio žodį tarė Argentinos lietuvių Centro pirm. V. Misūnas ir Susivienijimo lietuvių Argentinoje pirm. R. Stalioraitis.

LAIKRASČIO "LAIKAS" metiniam pobūvyje Avellanede buvo pagerbti pastarojo metu universitetui baigę lietuviai: medicinos gydytojai dr. Audra Develkytė, dr. Osvaldas Račkuskas, psichiatrė dr. Irena Gikytė, mechanikos inž. Hugo Povilauskas, mechanikos inž. Jurgis Brazaitis, prisiekęs knygvedys Julius Veščūnas, architektas Adolfas Mušketas, ekonomistas Ramonas Vilutis

ir gydytojo diplomą 1953 m. gavęs dr. Jorge Dikšaitis. Naujuosius akademikus pristatė kun. A. Steigvila. Adresus jiems iškėlė Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. A. Mičiūdas, talkinamas P. Gudelevičiaus. Sveikino: Susivienijimo lietuvių Argentinoje vardu — R. Stalioraitis, Argentinos lietuvių Centro — V. Misūnas, jaunimo — V. Barzdžius, Aušros Vartų parapijos — klebonas kun. J. Petraitis. Programai vadovavo stud. R. Kairėlytė ir H. Levanačiūnas. Akademikų pagerbtųjų tradiciją yra pradėjęs "Argentinos lietuvių Balsas" 1940 m. gruodžio 12 d. Lietuvių Klube tada buvo pagerbtas inž. agr. Juozas Bukevičius, pirmasis universiteta Argentinoje baigęs lietuvis.

Australija

MORNINGTONE BUVO SURENGTAS jaunųjų talentų koncertas, kurio lėšos skirtos R. Pakistano pabėgėlių šalpai Indijoje. Pirmąją vietą šiame koncerte laimėjo 13 metų amžiaus Onutė Šilaitė už išraiškos šoki.

LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGOS Australijos rajoną sudaro keturi tautai, vietininkai ir atskira skiltis. Adelaidės "Vilniaus" tuntas, vadovaujamas s. V. Opulskio, jungia skautų ir skaučių draugoves, vyr. skaučių ir sk. vyčių būrelius. Didžiausias Australijoje yra Melburno "Džiugo" tuntas, turintis skautų, skaučių, vilkiukų, paukščių draugoves, jūrų skautų laivą, jūrų būdžių igulą, skautininkų ramovę, sk. vyčių ir vyr. skaučių būrelius. Tunto vadovas — ps. Vl. Stasiūnas. Skautininko A. Karpačiūso "Satrijos" tuntą G. elonge sudaro sk. vyčių būrelius, skautų ir skaučių draugovės. Sidnėjaus skautų-čių, vilkiukų, paukščių draugovės, sk. vyčių, vyr. skautų ir vyr. skaučių būrelius jungia "Aušros" tuntas su vadovu ps. V. Deikun. Skautų ir skaučių draugovės Brisbanėje priklauso ps. R. Platkauskienės vadovaujamai "Ventos" vietininkijai. Atskiroji "Erelis" skiltis yra sostinėje Kanberoje. Jos vadovas — s. v. v. sl. A. Valtas.

Italija

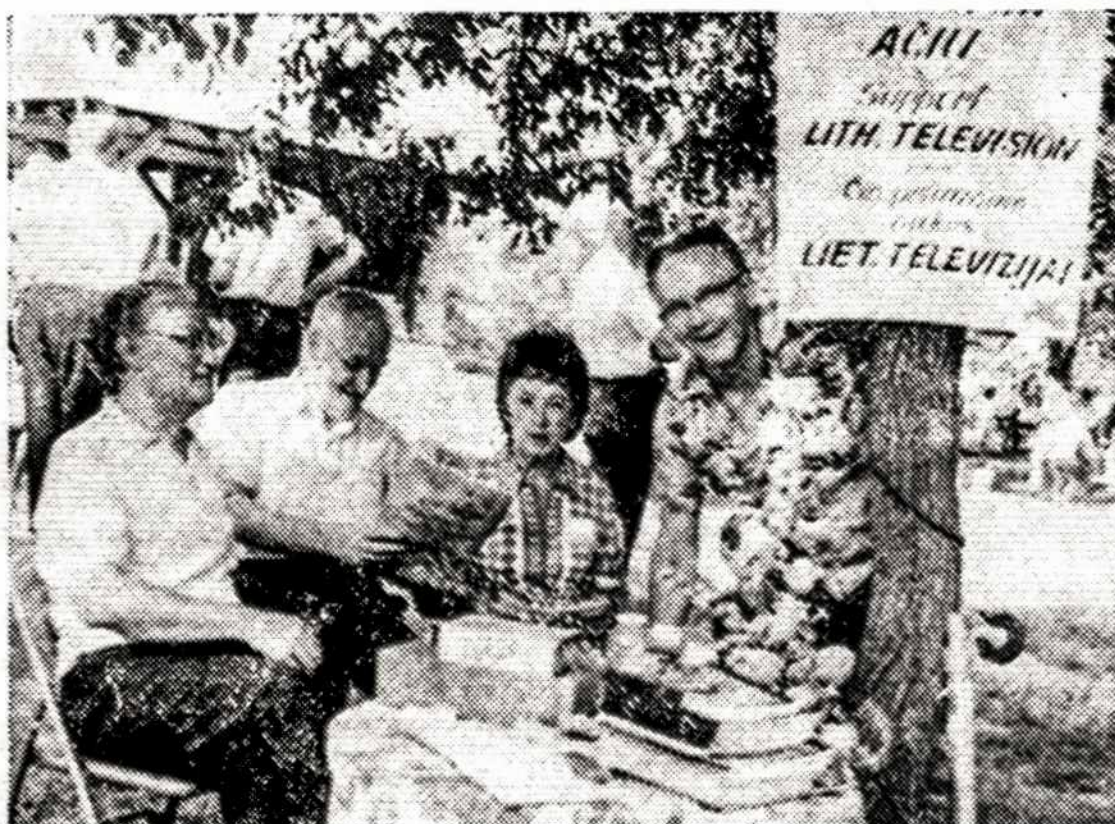
KARDINOLAS ANTONIO SAMORE šiaurinėje Italijoje, savo gimtojo Bardi miesto bažnyčioje, subdiakonui šventimui suteikė dviem šv. Kazimiero popiežiaus kolegijos Romoje studentams — Antanui Trimakui ir Norbertui Vogtui. Jie dar šiais metais gaus dijakono ir kunigo šventimus. Vilniaus arkivyskupijai priklausančių subdiakonų A. Trimakas yra gimęs 1939 m. Švedijos sostinėje Stockholme. Kauno arkivyskupijos vokiečių kilmės subdiakonas N. Vogtas gimė 1944 m. Ochsenhausene, Vokietijoje.

Vokietija

TELEVIZIJOS PIRMOJI PROGRAMA rugpjūčio pabaigoje transliavo Jost von Murr paruoštą 45 minučių laidą apie Baltijos valstybes 1918-40 metais. Buvo rodomi Lietuvos, Latvijos ir Estijos vaizdai, įvykiai, asmenys, politinio, ūkinio ir kultūrinio gyvenimo bruožai. Pagrindinis programos motyvas — tragiškas Baltijos mažųjų respublikų likimas, diktuojamas geografinės pozicijos. Dėl jų visa laiką varžėsi trys didieji kaimynai — Vokietija, Lenkija ir Rusija. Pranešėjas pabrėžė, kad estai, latviai ir lietuviai nėra slavų ar germanų giminės. Dėl istorinių aplinkybių vokiečių didesnę įtaką esanti Estijoje ir Latvijoje. Lietuva buvo savaranki tauta, sugebėjusi atremti kruziočius ir sudaryti Juodąją jūrą pasiekusią valstybę. Ir Hitleriui didžiausia opozicija buvo parodyta Lietuvoje, kur jis neįstengė sudaryti SS legijono. Čia austras pasipriešino susilaukę vokiečių kolonizacinių planai II D. karo metais. Kažkodėl pranešėjas nutylėjo lietuvių tautos sukilimą 1941 m., sovietų-vokiečių karo pradžioje, ir laikinosios vyriausybės sudarymą, kurią užgniauzė vokiečių okupacija.

VOKIETIJOS LB JAUNIMO SEKCIJOS suorganizuojamas Europos lietuvių jaunimo sąskrydis Bad Pyrmonte gali baigtis naujos organizacijos įsteigimu. "Europos lietuvių" rugpjūčio 24 d. laidoje šia tema straipsni yra paskelbęs Romas E. Sileris. Jis rašo: "Prieš keletą metų buvo sukurta Jaunimo Sekcija, bet joje jaunimas neturėjo jokios galimybės pasireikšti, nes atstovų vidurkis buvo apie 50 metų. Padėtis šiek tiek pagerėjo, bet pasirodė, kad tokia Jaunimo Sekcija, kuriai atstovauja meringos organizacijos, neturi prasmės. Truko ilgas laikas, kol prie tokios pažūros prieita. Beveik visos Bad Pyrmonto suvažiavime dalyvavę jaunimas pasiryžė kurti savo organizaciją. Tai bus Vokietijos lietuvių Jaunimo Sąjunga, kuri savo steigiamajai susirinkimui turės spalio 9 d. Bad Godesberge ir įsiregistruos per teisimą. Ji remsis tik nariams, ir gal taip pavyks šiek tiek suaktyvinti jaunimą, nes jaus atsakomybę savo organizacijai..." Oficialiame "Vokietijos LB valdovės informacijų" biuletenyje ne žodžiu neužsiminama apie jaunimo sąskrydžio nutartimą steigti atskirą jaunimo organizaciją. Kas yra tos, pasak A. E. Silerio, "merdingos organizacijos", turėtų išsiskirti ateity.

PREL. J. P. KONCIUS, lankydamasis viename kurorte, gavo širdies smūgį. Ligoninėje teks išgyti trejetą savaičių.

Čikagos lietuviai turi televizinę programą "Lietuviai televizijoj", kuriai vadovauja p. Šlutas. Nuotraukoje — šios programos vasarinis parengimas Bučo sode 5 metų sukakties proga. Iš kairės: V. Vaitiekūnas, J. Vaidelys, p. Kašubienė, B. Brazdžionis. Nuotr. M. Nagio

Dar niekur nėra nei lietuvių, nei aplamai baltiečių kurso

Pagal vietos etninių grupių prašymus, daugelis Kanados universitetų įsteigė etninių kultūrų ir kalbų studijas. Kaikurie universitetai tokias studijas patys įsteigė ir yra remiami vietos kalbinių grupių.

Kanados universitetų ir kolegijų draugija, pagal valstybės departamento prašymą, paremta dviejų kultūrų ir kalbų komisijos rekomendacijom, padarė etninių studijų apžvalgą. Komisija savo pranešime pripažino universitetų pastangas modernių kalbų, literatūros ir sveatinų kultūrų studijose, bet rekomendavo, kad "Kanados universitetai praplėstų humanistines ir sociologines studijas, apimančias ne tik anglų ir prancūzų kalbų sritis, bet ir kitas". (IV t., nr. 7, 458).

Valstybės departamentas prašė atsakyti į klausimą: ar universitetai per pastaruosius 20 metų buvo suorganizuotas studijų kursas pagal etninių grupių (neskaitant anglų ir prancūzų) prašymą? Jei taip, kokie kursai buvo įvesti? Ar etninės grupės domėjosi ir ar rėmė tu kalbų bei kultūrų studijas, kurias universitetas savo iniciatyva įsteigė? Jei taip, tai kurias studijas ir kurios grupės?

Iš 20 atsakiusių institucijų, turinčių etninių kultūrų kursus, 12 pranešė, kad jos įsteigė tokias studijas pagal vietos grupių prašymus. Daugelis universitetų yra tu grupių remiami stipendijomis studentams ir knygomis universitetų bibliotekoms. Daugiausia tokių studijų prašė ir jas rėmė ukrainiečiai, vokiečiai, italai, lenkai, Montreale žydai ir graikai.

Albertos universitetas Edmontone turi norvegų, ukrainiečių, lenkų ir serbų - kroatų kursus kaip priedą prie modernių Europos kalbų - ispanų ir italų. Ukrainiečių ir lenkų grupės prašė tokių kursų. Jos remia knygomis universiteto biblioteką.

Brock universitetas St. Catharines mieste įvedinėja italų kalbos kursą pagal vietinių gyventojų prašymą. Italai, kaip ir vokiečiai, parūpina stipendijų.

Carleton universitetas Otavio įsteigė keletą kursų, nes žinojo, kad etninės grupės tuo domisi. Dabar yra šeši kursai italų kalbos bei literatūros ir įvadinis bei vidurinis ukrainiečių kalbos kursai. Praėjusių 20 metų laikotarpyje buvo įsteigti rusų, vokiečių ir ispanų studijų skyriai.

McMaster universitete Hamiltone paskutinių 10 metų laikotarpyje buvo įsteigti trijų etninių grupių kursai pagal vietinių prašymus. Kurį laiką ukrainiečių civilizacijos kursas buvo be užskaitų. Pirmą kartą sekančiais metais ukrainiečių kalbos ir literatūros kursas bus užskaitinis (su kreditais). Galima įsigyti italų kalbos ir literatūros studijų laipsnį.

Prieš dešimtį metų Montreale graikų bendruomenės rūpesčiu McGill universitete buvo įsteigtas graikų kalbos kursas. Ji kurį laiką jį beveik pilnai finansavo. Tai pati grupė pereitą rudeni tokių studijų įsteigimą pakankamai finansiškai parėmė Lavalio universitete Montrealyje.

Prieš penkerius metus McGill universitete Montrealyje buvo įsteigtos žydų kultūros studijos. Jos ir dabar yra finansiškai stipriai remiamos vietos žydų bendruomenės. Italų ir vokiečių kultūros studijos yra remiamos jų ambasadoje. Montreale žydų bendruomenė taip pat parėmė hebrajų kalbos kursą, veikiančią Sir George Williams universitete nuo 1952 metų, parūpindama dėstytojus ir lėšas.

Saskačevano universitete Re-

ginoy yra norvegų, ukrainiečių, sanskrito, tibetiečių, vokiečių, rusų, lenkų, ispanų, kiniečių kalbų kursai ir Cree (indėnų giminės) vasaros kursas. Si institucija įsteigė šiuos kursus, nes buvo pakankamas susidomėjimas, be to, buvo surastas atitinkamas personalas. Bet tai nebuvo tiesioginis etninių grupių prašymo padaras.

Vakaru Ontario universitetas Londone įsteigė lenkų kalbos ir literatūros kursą, nes lenkų studentai prašė. Dabar tokio kurso prašo ukrainiečiai. Vietos vokiečių klubas labai aktyviai domisi germanistikos studijų programa ir kviečia studentus dalyvauti jų bendruomenės veikloje.

Winnipeg universitetas nutraukė rusų kalbos ir literatūros kursus po dvejų metų dėl permažų studentų domėjimosi, nors tie kursai buvo įsteigti remiantis neformaliu etninių grupių pageidavimu. Sis universitetas bendradarbiauja su vokiečių kalbos draugija ir parūpina vokiečių kalbos studijas. Kita vokiečių draugija parūpina visų trijų Manitobos universitetų studentams stipendijas.

Dalhousie universitetas Halifaxe įvedė vokiečių kalbos kursą pažengusiems studentams, atsižvelgdamas į jų prašymą. Waterloo universitetas (Ontario), pagal studentų prašymą, įvedė trys ukrainiečių kalbos kursus. Yoro universitete Toronte yra keturi žydų kultūros kursai ir trys italų, įvesti atsižvelgiant į studentų prašymą. Du kiniečių ir vienas negrų kultūros kursas buvo įsteigti, remiantis studentų ir fakulteto susidomėjimu. (University Affairs, AUCC, 151 Slater St., Ottawa, Canada).

Atsiųsta paminėti

Leonardas Simutis, AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA. Trisdešimt metų Lietuvos laisvės kovoje. 500 psl., kietais viršeliais. Kaina \$10. Tiražas 3.000 egz. Išeido 1971 m. AL Ta, 2606 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Condemned For Teaching Religion in Church. Kun. A. Seškevičius, SJ, gynimosi kalba sovietiniame teisme. I anglų kalba išvertė Rev. Francis A. Ruggles, St. Matthias Parish, Ridgewood, N.Y., USA. Leidinio kaina nepažymėta. Norintieji šią kalbą paskleisti amerikiečių ir kanadiečių tarpe prašomi kreiptis šiuo adresu: 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA.

Stepo Kairio muzikinis vienetas, kurį sudaro kanklės bei kiti tautiniai instrumentai, pakviestas dalyvauti Kanados Lietuvių Dienoje St. Catharines mieste. Nuotraukoje — viena jo kanklininkų. Nuotr. S. Dabkauskas

Londono, Ontario studentų kvartetas, žavįs savo koncertais lietuvių ir kitataučius

Amerikos lietuvių istoriją pasitinkant

Prof. dr. A. Kučo redaguotas veikalas — žymiausias pastarųjų metų istoriografijos kūriny

(Tęsinys iš pr. nario)

J. JAKSTAS

Santarvė paio ne dėl Šliūpo kaltės, ne dėl jo "bedievybės", kaip mūsuoje įprasta sakyti ir dr. A. Kučo kartojama. Kaip ir kodėl Šliūpas ir Burba išsiskyrė, būtų tema, verta platesnės studijos.

K. Vairo-Račkausko prieš daugelį metų spaudai parengti ju susirašinėjamai įneštų nemažai naujos šviesos, jeigu jie būtų paskelbti. Iš maždaug 88 laisvų L. Joniko paskelbtų "Vilnyje" numanu, kad buvo dvi išsiskyrimo priežastys: Burbos iškilę padėtis lietuvių bažnytinėje bendruomenėje ir intrigos Baltimorės lietuvių klebono Simono Pautieniaus, atvykusio 1891 m. iš Lietuvos.

Nuo 1890 m. Susivienijimo seimo Burba tapo jo prezidentu ir dvasios vadu. Jam — dvasios vadui priklausė ir Susivienijimo organo "Vienybės Liet." priežiūra. Tame laikraštyje bendradarbiavęs Šliūpas (Baisius Barzdočius) su savo pozityvistinėmis, grynai mokslinėmis idėjomis prasišalindavo kartais su Bažnyčios skelbiamomis tiesomis. Dėlto Burbai tekdavo susilaikyti priekaištų iš savo sanbrolių lietuvių. Arti Šliūpo stovėjęs minėtas kun. S. Pautienius labiausiai siundė Burbą prieš jį. Jis ypač nurodinėjo neigiamą Šliūpo veiklą Lietuvių Mokslo Draugijoje, kurios nariai esą lenkami ir bedievybė. Burba leidosi pavikiamas ir parąšė 1891 m. rugpjūčio 2 ir 7 d. du vienas po kito laiškus, kuriuose aštriais žodžiais išsizadėjo jo draugystės. (Dr. A. Kučas šiame veikalė, 117 p., kaip ir Susivienijimo istorijoje, cituoja laišką su klaidinga 1890 m. data. Šiame laiške kalbama apie Šliūpą jau išėjusį medicinos mokslo. O jis gavo diplomą 1891 m. kovo mėn. Tad laiškas tegalėjo būti parašytas tik šiais metais, kaip "Vilnyje" paskelbtame tekste pažymėta). Tačiau ir po šio laiško draugystė nenutrūko. Šliūpas, gal supratęs Burbą esant paveiktą iš šalies, labai švelniai, pagarbiai atsakė jam. Dėlto dar galėjo abu artimai bendrauti iki 1892 m. gegužės mėn., kai Andzuliatis turėjo atsisveikinti su "Vienybe Liet." Tada Šliūpas persikėlė į Shenandoah ir jų bendravimas baigėsi. Tačiau jie nepasidėjo nedraugais iki galo. Kaip Šliūpas dar nespausdintoje biografijoje pasakoją, įjėdu susitaikė ir net pasizadėjo vienas kitam pirmam mirusiam antkapinę kalbą pasakyti.

Šliūpas-Burba ir jų santykiai yra Kučo istorijos pirmosios dalies vyraujančios temos. Salia jų paliejami dar ir kiti dalykai, kaip parapijos, draugijos, spauda. Žodžių sakant, pirmoji knygos dalis yra išsimausia Amerikos lietuvių XIX a. istorija.

5. Centrinų organizacijų istorijos

Nuo antrosios veikalto dalies redaktorius grupuoja dėstomuosius dalykus pagal vyraujančias temas, t.y. laikosi teminio turinio paskirstymo. Antroji dalis skirta centrinų organizacijų, atseit, skirtų visoms Amerikos lietuviams aprėpti, apžvalgai. Šios rūšies organizacijų priskaitoma 16. Pradedama nuo abiejų Susivienijimų, kaip jie susidarė nuo 1901 m. Trumpai, bet esmingai dėstoma jų istorija iki paskutinio laikų, pabrėžiant jų ypač tautinė reikšmė. Reikėtų pagedauti, kad kalbant apie SLA būtų kiek užsiminta apie komunistų išsiskyrimą ir įsteigimą atskiros panašios organizacijos. Redaktorius apie tai kalba labai trumpai (174 p.). Jis pastebi, kad 1919 m. socialistus užvaldė komunistai ir kad šis stengėsi 1930 m. pasigrobtį SLA vadovybę. Kai komunistams nepavyko, jie įsteigė Lietuvių Darbininkų Susivienijimą. Pilnumo dėlei redaktorius galėio parašyti ir apie šio Susivienijimo veiklą. Juk turime pripažinti,

jog tai lietuviškas Susivienijimas, nors jis, kaip redaktorius teisingai pastebi, "tebėra priešingas nepriklausomai Lietuvai".

Gan platus (14 p.) skyrius apie lietuvių socialdemokratų sąjungą nėra pakankamai koncentruotai parašytas. Jis būtų išsėjęs geresnis, jei redaktorius būtų pavaizdavęs Šliūpą buvus kurį laiką (1897-1905) lietuvių socialistų organizatorium. Jis juo tapo nuo žinomų Latimerio skerdynių, kai tos tragedijos po-veikyje įsteigė Scrantono pirmą lietuvių socialistų kuopą. Pasuk jį vis mažėjančio po lietuvių kolonijas su paskaitomis ir steigė kitas kuopas. Šliūpas, steigdamas socialistų kuopas, vykdė savo idėjas, pasisavintas dar jaunystės dienose iš bendravimo su lenkiskiu "Proletariatu" ir rusų "Narodnaja Volia". Šliūpas baigė socialistinę veiklą, kai apjungė visas kuopas į vieną lietuvių socialistų sąjungą 1905 m. Tai buvo Šliūpo socialistinės veiklos viršūnė. Po kelių mėnesių jis išsizadėjo savo kūdikio ir pasidarė lietuvių socialistų priešu.

Visai tinkamai pavaizduota Amerikos lietuvių daugumos nuokrypa į komunizmą, ypač po 1917 m. bolševikinės spalio revoliucijos. Redaktorius šiuo atveju būtų turėjęs pastebėti, jog čia veikė ir laiko dvasia. Lietuvis tuo laiko socialdemokratai ir nedaug kuo skyrėsi nuo Amerikos, kaip rodo kad ir ean radijale ju vado Stepono Kairio partijos deklaracija steigiamajame seime.

Apskritai, antroji veikalto dalis, skirta bendrinėms organizacijoms, yra kartu ir Amerikos lietuvių visuomeninė istorija.

6. Amerikos lietuvių politinė veikla

Trečioji veikalto dalis skirta apžvelgti Amerikos lietuvių vaidmeniu, kuriantis nepriklausomai Lietuvai. Įžangos vietoje quotas poskyris su išradinga antrašte "Pasaulėžiniurinis nerimas". Jame trumpai pakartojama dar XIX a. pradžios lietuvių atsiribojimas nuo lenkų parapijos ir jų pasaulėžiniurinis skilimas. Užnot istoriškai aiškinės tą pasaulėžiniurinį dvylypumą, reaktoriu leidžiasi i polemiką ir liečia ypač Šliūpą.

Po trumpos įžangos pradeda politinės lietuvių veiklos apžvalgą pirmuoju politiniu seimu Filadelfijoje 1906 m. Su nuosekliu ir ryškiu seimo aprašymu pasakojama ir apie aukrinkimą Lietuvos revoliucijai. Minimas Šliūpo aštrus gincas su kaikiuriais socialistais dėl aukų paskirstymo nesigilinant į jį. Šliūpo pradėta polemika būtų minėtinas dalykas. Pripažintas Amerikos lietuvių socializmo kūrėjas nusigrįžo nuo jo ir pasuko i tautiečių eiles.

Trečiosios dalies esminis turinys — Amerikos lietuvių politinė ir ekonominė parama Lietuvai kuriantis. Ji vaizduojama pasakojant apie visokius seimus, fondus, rinkliavas, delegacijų važinėjimus. Trumpai kalbant, ši dalis — įnašas į nepriklausomos Lietuvos kūrimosi istoriją.

Si esminė dalis pradeda nuo Čikagos seimo, aplenkiant bendrą šios šalies lietuvių sąjūdį kilusio karo poveikyje ir ju ruošiamasi rinktis i antrą politinį seimą. Redaktoriui derėjo išaiškinti, kodėl vietoje planuoto bendrojo politinio seimo įvyko du vienas po kito sekę seimai: be minėto Čikagos seimo buvo ir Niujorko seimas. Abu seimai pagrindiniai ir dokumentuoti aprašyti. Ryšium su Niujorko seimo aprašymu pavaizduotas ir skilimas tarp socialistų ir tautiečių.

Po seimų sekęs politinis Amerikos lietuvių veikimas aiškina pasiskirus vaizdais — Lietuvių Dienos organizavimu, Tautos Tarybos pasiųstų delegatų keliuone i Lietuvą ir i Vakaru Europą, konferencijomis Šveica-

rijoje ir informacijos biurais. Iš plačios tarptautinės perspektyvos prieinama prie visuotinio lietuvių seimo, sušaukto Niujorke 1918 m. kovo 13 d. Tai buvo antras Amerikos lietuvių politinis seimas, "stipri Amerikos lietuvių parama Vilniuje vasario 16 d. paskelbtam Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktui", kaip redaktorius visai teisingai pastebi (351 p.).

Bene pirmą kartą gana išsamią aprašytą pasamdyto amerikiečio Byoir propaganda Lietuvos reikalų (371-373 p.) ir Amerikos lietuvių brigados organizavimas (375-380 p.). Abu dalykai buvo, galima sakyti, nežinomi mūsų visuomenei.

Idomiai, patraukliai parašyta dalis baigiama gauti iš Amerikos Lietuvos pripažinimu de jure. Amerikos lietuvių pastangos ir Lietuvos vyriausybės mostai šiuo reikalu smulmeniškai atpasakoti.

7. Kūltūra ir ekonomika

Ketvirtoje dalyje apžvelgiama lietuvių kultūrinė ir ekonominė būklė su atitinkančiomis institucijomis nuo šio šimtmečio pradžios iki mūsų dienų. Visas dėstymas perdėm smulmeniškai, inventoriskai. Sukaupta gausybė laikraščių, knygų, asmenų, organizacijų, istaigų, net radijo vandenėlių. Pradiname tos dalies skyriuje kalbama apie periodinę spaudą, kur suminima, rodos, visi laikraščiai su jų redaktoriais ir leidėjais, duodami trumpi laikraščių apibūdinimai.

Ižymus skyrius "Knygos ir jų leidėjai", kur kalbama ne tiek apie knygas, kiek apie leidėjus bei leidyklas. Čia, šalia plačiau aprašyto didelio spaudos darbininko kun. A. Miluko, dar kartą užkabina ir Šliūpas. Vis neužmirštama jam segioti "ateistinės ideologijos skleidėjų" stigmą (425 p.), lyg tai būtų buvęs jo pagrindinis veiklos tikslas Amerikos lietuviuose. Iš tikrųjų Šliūpiui rūpėjo du pagrindiniai dalykai: tautinės lietuvių samonės žadinimas ir jų švietimas. Dar redaguodamas "Aušrą", jis paskelbė žymų rašinį apie vaikų švietimą. Tuo pačiu metu buvo sumanęs steigti Mažąjoje Lietuvoje Lietuvių Mokslo Draugiją. Dėl jos, svarbiausia, krito i akis vokiečių žandarams ir turėjo nešdintis iš Prūsijos. Pradėjęs studijas Baltimorėje, tuojau (1889 m. gruodžio mėn.) įsteigė Lietuvių Mokslo Draugiją ir pradėjo leisti pirmą lietuvišką tikrai mokslinį žurnalą "Apšvieta" (nuo 1892). Jo žanagineame straipsnyje rašė: "Tik-tai tikras apšvietimas, pritaikytas prie gyvenimiškų reikalų ir prie dvasės gaudynės gali dar pagelbingas būti atieškinėjant mums senąją drutybę ir galybę dvasės." Šliūpas buvo didelis švietimo optimistas, matęs tautos gerovę ir laimę švietime. Tik jam, pozityvistui, tas švietimas nevisai derinosi su tradiciniu Bažnyčios mokslu. Iš čia kilo jo idėjinis priešingumas Bažnyčiai. Bet tai nereiškia, kad ateizmo skleidimas buvo jo pirminis tikslas. Grynai savo supratu moksliniu tikslu vadovaudamasis jis vertė i lietuvių kalbą labai sunkiu ir tuo metu garsu L. Buechnerio veikalą "Spėka ir medega".

Veniamas deramai vertinti ir Šliūpo lietuivybės darbas, statant jį lyg i Brolio Augustino Zaičio šėšėli, kai sakoma, jog jis šio pavzdžiū i ta darba isijunė. Iš tikrųjų. Šliūpiui jokio pavvdžio nereikėjo, nes buvęs "Aušros" redaktoriu atvažiavo i Amerika jau užsigrūdinęs tautinis veikėjas.

(Bus daugiau)

Pranešėjas nr. 6, 1971 m. liepa. Lietuvių žurnalisto Sąjungos centro valdybos neperiodinis biuletenis, redaguotas kadencija baigiančios valdybos pirmininko Vytauto Alanto. Redaktoriaus adresas: V. Alantas, 8897 Rabindale, Detroit, Mich. 48239, USA.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

Bostoniecio kompoz. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

„Gyvyliu karaliaja“, „Dievo paveikslas“ ir „Dievo žmonės“. Sie vitražai yra skiriami Palos bendruomenės statomos ligoninės kaplyčiai Palos Parke, Ill. Seštasis didysis vitražas už altoriaus bus Prisiškėlimo ir Sv. Trejybės abstraktas „Antras pavasaris“. Sie vitražai skleis religinę mintį įvairių tikėjimų ligoniams ir lankytojams.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla Paryžiuje.

Ceslovo Grincevičiaus knygelė jaunimui "Velykų dovanėlė", iliustruota dail. Nioelės Vedegytės. Paubinskienės, išleis JAV LB švietimo taryba Čikagoje.

BOSTONIECIO KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO kvarteta saksofonais išleidiā Edition Atph. Ledue gaidi leidykla

UNITED TRUST

BLOOR — ROYAL YORK, \$5,900 įmokėti, 8-ių kambarių mūrinis namas, tinkantis gyventi dviem šeimoms. Du garažai, privatus įvažiavimas, dvi virtuvės ir dvi prausyklos. Arti visko.

BABY POINT, 6,900 įmokėti, 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas su garažu ir įvažiavimu. Dvi virtuvės. Viena atvira skola. Tuojau galima užimti.

HIGH PARK, \$2,900 įmokėti, 8-nių kambarių mūrinis namas su dvigubu garažu. Dvi virtuvės, dideli kambariai. Lengvos mokesčių sąlygos. Prašo \$23,700.

JANE — BLOOR, \$29,900 prašoma kaina. Vieno aukšto, penkių kambarių, mūrinis, atskiras namas su garažu ir įvažiavimu. Viena skola. Arti požeiminio ir krautuvų.

B. SAKALAS

2320 BLOOR ST. WEST

EGLINTON — LAUDER, 17-kos kambarių tributas (triplex). 9 metų senumo. Du butai išnuomoti pagal sutartis, trečiame gyvena savininkas. Patogi vieta nuomoti. Prašoma kaina \$64,900.

KINGSWAY, \$34,500 prašoma kaina. 6-ių kambarių, vieno aukšto mūrinis namas (bungalow). Garažas ir privatus įvažiavimas. Gražiai įrengtas rūšys (du kambariai). Viena skola.

BLOOR — HIGH PARK, \$2,900 įmokėti, 6-ių kambarių mūrinis namas, moderni virtuvė, jaukus kambariai. Įvažiavimas ir vieta garažui. Tuojau galima užimti.

KIPLING — LAKESHORE RD., \$12,000 įmokėti, 6-ių butų (sixplex) mūrinis pastatas su privačiu įvažiavimu ir vieta mašinoms pastatyti. Prašoma kaina \$74,900. Viskas pilnai išnuomota. Arti krautuvų ir susisiekimo.

Reikalingi namai pardavimui

Namų telef. 766-8479

TEL. 762-8255

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJ

Lengvosios atletikos pirmenybėse Maskvoje gerai pasirodė R. Bitė — laimėjo vieną pagrindinių rungčių — 5000 m. bėgimą pasėkme 13:45.4. Pirmą vietą taip pat laimėjo R. Plungė rutulio stūmimo. K. Šapka suolyje į augstį šį kartą buvo antras.

Profesjūnų irklavimo pirmenybėse Pskove labai gausiai dalyvavo Lietuvos irklotojai. Sėkmingiausiai pasirodė moterų Žalgirio aštuonvietė, laimėjusi pirmą vietą. Valties įguloje buvo ir kelios latvaitės.

Sov. Sąjungos jaunių stalo teniso pirmenybėse Mogileve sėkmingai dalyvavo Lietuvos merginos — iškovojė daug reikšmingų laimėjimų. Sėkmingiausias buvo seserys Asta ir Roma Giedraitytės. Pirmąją vietą čia laimėjo Asta baigėme įveikusi seserį Roma 3:2. Jos taip pat laimėjo mergaičių dvejetą baigėme nugalėjusios kitą lietuvaitę porą — D. Semasaitę ir N. Baronaite.

R. Vokietijoje įvyko Sov. Sąjungos — R. Vokietijos jaunių lengvosios atletikos rungtynės. Lėvutė Bakelė rutulio stūmimo laimėjo pirmą vietą pasėkme 15.54 m.

Suolinkas į augstį Kestutis Šapka šiuo metu pasulyje yra penktos vietosje. Pirmuoju eina amerikietis P. Matzdorf su 2,29 m., po jo — kinietis N. Cin-Cin, kuris yra peršokęs tokį pat augstį, bet organizuotam sportui nepriklauš, rusas V. Brumel 2,28 m., amerikietis R. Forsbury 2,24 ir lietuvius K. Šapka 2,23 m.

Europos vyrų krepšinio pirmenybėse po pirmosios rungtynės rusams teko žaisti labai atkaklias rungtynes prieš lenkus. Rusų laimėjimui daug lėmė M. Paulauskas, iškovojęs 25 taškus.

BALTEIČIŲ GOLFO PIRMENYBĖS

Rugšėjo 25 d. gražiose Golf Haven aikštyne įvyko trečiosios balteičių komandinės ir individualinės pirmenybės. Komandinės pirmenybės pirmą vietą laimėjo lietuviai su 484 taškais. Antrą vietą laimėjo estai su 492 ir trečią — latviai su 494. Individualiai geriausiai žaidė A. Sergautis 71, estas R. Aaslepp 78, E. Astrauskas 79, S. Podseckis 80, R. Barauskas 80, latvis Varps 80 ir latvis Zentins 80. Lietuvių komandai taškus iškovojo: A. Sergautis 77, E. Astrauskas 79, S. Podseckis 80, R. Barauskas 80, V. Ubelka 84 ir M. Ignatavičius 84. Komandose dar žaidė V. Astrauskas 84, V. Siminkevičius 85, A. Siminkevičius 87, P. Stauskas 93, A. Simanavičius 87, T. Augustinas 87. Šiose pirmenybėse dar gerai žaidė D. Astrauskas 84, J. Baisys 87, R. Šimkus 88, A. Supronas 89. Pirmenybės šiais metais organizavo estai. A. S.

RINKIMAI

SALFAS garbės teismas, pirminkaujamas J. Kepenio, vykdo naujo centro valdybos ir revizijos rinkimus. Kandidatai gali būti visi aktyvūs sportininkai, nejaunėms kaip 21 m. amžiaus, nenusikaltę sportinei drausmei, registruoti sporto sąjungoje. Kandidatus siūlyti gali registruoti sporto klubai, sporto apygardos, rinkėjų grupės, surinkusios 10

parašų, patys kandidatai ar jų grupės, gavę 10 rinkėjų parašų. Iš kandidatų reikalaujama raštiško sutikimo. Visi kandidatų sąrašai siunčiami iki š.m. spalio 10 d. šiuo adresu: SALFAS garbės teismui, c. o. J. Kepenis, 20 Pilgrim Dr., Grotton, Conn. 06340, USA.

SAUDYMO PIRMENYBĖS

Baltiečių šaudymo varžybos įvyko rugšėjo 18 d. Hamiltono latvių šaudykloje "Lielupe" iš 22 kalibro 50 jardų atstume. Grupę sudarė trys geriausi šauliai iš kiekvienos tautybės ir iš 1800 galimų taškų surinko ("Mach" šautuvu): estai 1626, lietuviai 1602, latviai 1588. Trys geriausi šaudytojai, iš 600 galimų: E. Gering, estas, 556, N. Ozolins, latvis, 554, V. Seputa, lietuvius, 550.

Iš lietuvių dalyvavo: V. Seputa 550, J. Sostakas 531, B. Savickas 521, J. Kavaliauskas 512, E. Sičiūnas 505, Vyt. Keturakis 496, G. Daugėla 490, J. Leonavičius 486.

Trys geriausi iš kiekvienos tautos sudarė grupę ir iš 1800 galimų taškų surinko ("Sporting" šautuvu): latviai 1714, estai 1677, lietuviai 1673. Trys geriausi šaudytojai iš 600 galimų: I. Ruodžroga, latvis, 580, N. Ozolins, latvis, 570, E. Gering, estas, 569.

Iš lietuvių dalyvavo: J. Sostakas 563, Vyt. Keturakis 558, V. Seputa 552, G. Daugėla 548, J. Astrauskas 534, J. Leonavičius 512, J. Kavaliauskas 508, A. Buišys 457, A. Jankauskas 434.

Iš 100 galimų lėkščių daugiausia nušovė 5 geriausi šaudytojai: latviai — T. Muskats 96, O. Ivanovskis 93, R. Mierkalins Sr. 91, E. Veldre 91, N. Mierkalins 91, iš viso 462; lietuviai: V. Sasnauskas 91, Z. Zaleckis 90, V. Sližys 90, R. Švilas 89, A. Prielgauskas 89; iš viso 449.

Vyt. Keturakis

VYČIO ŽINIOS

Tarpusavio golfo turnyro dabartinis padėtis: S. Krašauskas 31, V. Siminkevičius 26, J. Baisys 24, A. Banelis 21, A. Siminkevičius 21, R. Kymantas 20. Mažiausiai pralaimėjusių taškų yra V. Siminkevičius — 4.

Golfininkų balni, kuris įvyks lapkričio 13 d. Priskelimo Parodų salėje, bilietai jau platinami. Juos galima įsigyti pas Vyčio golfininkus. Į šį balni kviečiami visi golfininkai ir svečiai.

Mūsų rėmėjui M. Ignatavičiui nuširdžiai dėkojame. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Pradant spalio mėnesį, krepšinio treniruotės berniukams bus ketvirtadieniais, mergaitėms — trečiadieniais 6.30 v.v. Visi nauji žaidėjai gali ateiti treniruotėje metu ir užsirašyti į komandas.

YMCA atvirame stalo teniso turnyre, kur žaidė geriausi Kanados žaidėjai, Paulius Kleivanas laimėjo I vietą jaunių grupėje ir pasiekė pusfinalį vyrių grupėje. Birutė Plučaitė taip pat laimėjo I v. jaunių grupėje ir I v. moterų B grupėje.

Metinis klubo susirinkimas — spalio 17 d., 12 v., parapijos Parodų salėje. Visus narius labai kviečiame dalyvauti. Valdyba

KANADOS IVYKIAI

TUKSTANČIUS ATLEIS IŠ DARBO

General Motors bendrovė nuo š.m. lapkričio 1 d. planuoja atleisti beveik 2.000 darbininkų iš automobilių gamyklų Ōsavoje, Windsor, St. Catharines, Scarborough ir Kvebeko Ste. Therese vietovėje. Atleidimo priežastis — sumažėjusi paklausa "Chevrolet" ir "Pontiac" automobiliams. Kaltė tenka importuotiesiems iš Japonijos ir V. Vokietijos mažam automobiliams, kurie jau yra užvaldę 26% Kanados automobilių rinkos. Šį pranešimą "graudžiais verksmais" sutiko Kanados automobilių gamintojų unija, savo nariams iškovojusi lygų atlyginimą su amerikiečiais, nors Kanadoj parduodamų automobilių kainos yra gerokai augstesnės. Nenustabu, kad mažiau uždirbantys kanadiečiai, neturėdami galingų unijų, buvo priversti pirkti pigesnius japonų ir vokiečių automobilius. Kanadiški didieji automobiliai jiems yra perbrangūs. Tokiose aplinkybėse nerimtai skamba Ontario NDP socialistų vado S. Lewis priekaištai automobilių gamykloms, nes iš tikrųjų yra kalta unija, remianti jo partijos finansus rinkimiams vajuje. Išstius metus atleisti automobilių gamyklų darbininkai gyvens geriau už daugelį kanadiečių — nedarbo drauda ir specialius General Motors papildomas kiekvienam parūpins po \$130 į savaitę. Turbūt dėl šios priežasties premjero P. E. Trudeau vyriausybė atsisakė kištis į unijos ir General Motors bendrovės reikalus.

Prekybos plėtimui buvo skirtas Toronto įvykęs Japonijos prekybos ministerio K. Tanakos ir Kanados žemės turtų ministerio J. Greene pasitarimas. Japonija žada pirkti iš Kanados daugiau pusiau apdirbtos žaliavos, bet tokiu atveju Kanada turės įsileisti daugiau japoniškų

gaminų, nors dabartinę krizę Kanados automobilių rinkoje kaip tik yra sukėlę japoniški "Datsumo" ir "Toyotos" automobiliai. Praėjusiais metais Kanados eksportas Japonijon siekė beveik \$800 milijonų, importas iš Japonijos — tik \$580. Taigi, prekybinis balansas nebuvo palankus Japonijai. Jo išlyginimas būtų skaudus smūgis ne vienai kanadiškai firmai, kurios gaminius išstumtų iš krašto rinkos japoniečiai. Dėl šios priežasties minėtasis Kanados ir Japonijos ministerių pokalbis greičiausiai neturės praktinės reikšmės. Atrodo, jiems buvo svarbesnė propagandinė nauda — diplomatinis spaudimas prez. R. Niksonui atšaukti įvestus importo suvaržymus.

Otavoje buvo surengta aštuoniolikios prancūziškai kalbančių kraštų parlamentarij III konferencija, kurios dalyvius sveikino Kanados parlamento pirm. L. Lamoureux, valstybės sekr. G. Pelletier ir opozicijos vadas R. Stanfieldas. Posėdžiai vyko Kanados senato patalpose. Parlamentarij draugijos pirm. V. Bodsonas, liuksemburgietis, pirmiausia tylia malda pasiūlė prisiminti mirusį Prancūzijos prez. De Gaulle. Nemažai dėmesio sulaukė jo iškelta mintis Paryžiuje įsteigti specialų prancūzių kalbos institutą būsimiems politikos vadams, kur jie galėtų išmokti visas šios kalbos plonybes. Didžiąją prancūziškai kalbančių parlamentarij draugijos dalį sudaro Prancūzijos buvusių kolonijų atstovai iš Afrikos naujųjų valstybių.

Ateitininkų žinios

Toronto ateitininkų iškyla, su kuria buvo sujungtas šių mokslo metų veiklos atidarymas, praėjo su pasisekimu. Puikiame tėvų augstinijonų vienuolyno parke buvo susirinkę gana didelis būrys jaunimo ir tėvų. Visi kartu pažaidė, įvyko mažas lauzas su trumpa programa ir visa diena užbaigta Mišiomis puikioje augstinijonų bažnyčioje. Mišias laikė kun. J. Staškus-Staškevičius.

Sekmadienį, spalio 3, prasidėdavo visų būrelių susirinkimai. Jaunučių susirinkimai prasidėdavo 2 v. ir truks iki 3 v. Mergaitės renkasi L. V. Namuose, berniukai — į ateitininkų kambarį. Pirmąją susirinkimą visi privalo dalyvauti. Ypatinai paraginami berniukai, kurių įvažiavimas praėjusį pavasarį buvo sumažėjęs. Tėvai yra prašomi visiems vaikams apie susirinkimą priminti.

Taip pat kviečiami ir nauji nariai, kurie dar ateitininkuose nedalyvavo, bet norėtų šiai organizacijai priklausyti.

Vyr. moksleivių pirmasis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 3 d., 5 v., ateitininkų kambarėje. Bus renkama nauja valdyba. Visi paranki būtinai dalyvauti.

Skautų veikla

"Rambyno" tunto jūrų skautų instruktoriais sutiko būti jūr. v. s. Br. Stundžiai, jūr. s. H. Stepatitis ir jūr. ps. R. Namikas.

IX-toj Romuvos stovykloj į sl. laipsnį pakeltas Algis Šeškus išlaikė egzaminus į I pat. I.; Vytenis Gotceitas — į II pat. I. Abu — iš Mindaugo drėvės.

Šį sekmadienį, spalio 3 d., 11 v.r., Priskelimo bažnyčioje bus "Satrijos" ir "Rambyno" tuntu Mišios, pradedant skautų-čių žiemos veikla. Tvarkingai uniformuoti vienetai su vėliavomis renkasi į salę 15 min. prieš pamaldų pradžią.

Abi "Rambyno" tunto vilkių drėvės savo pirmąją sueigą turėjo rugšėjo 25 d. naujuose Lietuvių Namuose. Draugovėms vadovauja sk. vyčiai — M. Rusinas, L. Saplys, A. Simanavičius ir R. Marijošius. Globoja skautininkai — B. Poška ir J. Dambaras. Dar priimami nauji kandidatai. Kreiptis į vadovus.

Sekmadienį, spalio 3 d., po 11 v. pamaldų, skautų būkle šaukiami akademikai skaučių sueiga. Kviečiamos visos akademikės ir kandidates.

Rugšėjo 23 d. ps. A. Šeškuvienės namuose sueigą turėjo "Satrijos" tunto vyr. skautės ir gintarės. Daryvavo 35 sesės, kurioms apie Winipege įvykusių Kanados vyr. skaučių suvažiavimą pranešimą padarė lietuvaits atstovavusios I. Stanionytė ir D. Balsytė. Kanadietės susidomėjusios lietuvių rankdarbiais ir tautiniais šokiais, kurių mūsų sesės jaus pamokiusios. Po sueigos pasivažiavinta.

Dalia Steponaitienė įsijungė į vyr. skaučių veiklą ir padėjo eiti Vaidilūčių drėvės pavad. pareigas. Draugininke išrinkta I. Stanionytė.

Rugšėjo 25 d. savo pirmą po vasaros atostogų sueigą turėjo "Aušrinės" drėvė.

Spalio 5 d., antradienį, 7.30 v. v., skautų būkle šaukiamas bendras "Satrijos" ir "Rambyno" tuntu vadij posėdis.

Rugšėjo 25-26 d. d. Romuvoje stovyklavietės k-tas paruošė stovyklavietę žiemai, susitarė su rangovu dėl miško kirtimo ir aptarė tolimesnius darbus. Be komiteto, šioje iškyloje dalyvavo ps. inž. G. Šernas su seima ir archit. Liačus su žmona. Ačiū jiems. Č. S.

Otavoje viešėjęs Prancūzijos užsienio reikalų ministras M. Schumannas užtikrino spaudos atstovus, kad jau yra baigti visi nesusipratimai tarp Paryžiaus ir Otavos. Prancūzija skiria didelį dėmesį Kvebeko prancūzų reikalams, bet ji nėra nusistačiusi prieš Kanadą o federaciję vyriausybę, kuri supranta ir įvertina Prancūzijos ir Kvebeko specialius ryšius. Panašią mintį spaudos konferencijoje Paryžiuje pareiškė ir Prancūzijos prez. G. Pompidou, nepabūgęs vis dar gausių velionies De Gaulle abu kraštus skaldančios politikos šalininkų.

Sergiejus Kurdakovas, pabėgęs nuo sovietų žvejinto laivo, jau priimtas kaip imigrantas. Pasikalbėjime su spaudos atstovais jis pareiškė, kad Sov. Sąjunga darosi "moraliniais tyrais", nes jaunimas netiki nei į Dievą, nei į komunizmą. Kanados spauda plačiai aprašė jo pabėgimą ir pirmuosius išpūdžius Kvebeko. Kur jis buvo laikomas internuotu.

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety Lygos ir Board of Education. Baigęs šią mokyklą gauna pigesnę autovežimio draudą. Nemo-kami nurodymai klasėje ar namuose turinties laikinus leidimus. Mokome vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių. Skambinti — J. GUDAS 863 BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

INDIAN RD. — BLOOR, atskiras 9 kambarių mūrinis namas, nauja apšildymo sistema, kvadratinis planas, 2 virtuvės, gilus sklypas, garažas, arti Bloor. Prašoma \$36,000, viena atvira skola. Geras pirkiny, pirmą kartą parduodamas.

RUSHOLME RD., 8 kambarių, per du aukštus atskiras namas, kvadratinis planas, vandeniu-alyva šildomas, platus šoninis įvažiavimas. Labai gerame stovyje. Prašoma \$36,900.

VAKARUOSE, originalus tributas, 17 kambarių, 10 m. senumo, gražus, erdvūs butai su balkonais. Savininkai išsikėlė į Vankuverį. Apie \$20,000 įmokėti. Skubus pardavimas.

DOVERCOURT — COLLEGE, apie \$4,000 įmokėti, 8 kambarių švairus mūrinis namas su dideliu kiemu. Prašoma kaina \$28,900.

OAKWOOD — ST. CLAIR, didžiulis, atskiras 11 didelių kambarių pajamų namas, labai gerame stovyje, platus privatus įvažiavimas su dvigubu garažu. Gauna \$106.00 savaitėje pajamų, plus pirmo aukšto butas savininkui. Apie \$15,000 įmokėti ir viena atvira skola.

SWANSEA, gražus — nebrangus mažai šeimai vienaaukštis, moderni virtuvė, garažas su privačiu įvažiavimu, prašoma kaina \$28,900, viena skola, arti Bloor.

Al. Garbenis, arba Pr. Kerberis, namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAJE TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA

5½% už depozitus
6% už šėrus (numatoma)
6% už taupymo s-tas
6½% už 1 m. term. dep.
7% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už asm. paskolas
8¼% už mortgičius

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBE apdrausta sutaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmdienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta). BUSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

PILNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

BLOOR — DUFFERIN, \$4,000 įmokėti, plytinis 6 kambarių namas, koridorinis planas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, poilsio kambarys, garažas. ISLINGTON — PRINCESS MARGARET, \$8,000 įmokėti, atskiras plytinis vienaaukštis (bungalow), 6 kambariai, užbaigtas poilsio kambarys, 2 prausyklos, garažas, 8% mortgičius. DUNDAS — ST. CLARENS, \$3,000 įmokėti, plytinis 6 kambarių namas, 2 modernios virtuvės, 1 mortgičius 10-čiai metų. Prašoma \$23,200. BLOOR — HAVELOCK, dvibutis, plytinis atskiras 10 kambarių, dviejų aukštų, šiltu vandeniu šildomas, garažas. Turi būti parduotas; savininkas nusipirko kitą namą. GLENLAKE — CLENDENAN, atskiras, plytinis 6 kambarių namas; šoninis įvažiavimas, garažas, 1 mortgičius; prašomas įmokejimas \$6,000.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4, Tel. LE 4-8459

Turime krautuvų, namų vasarvietių, viešbutių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėmis sąlygomis paskolų — mortgičių. VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS ALV. (MIELDAŽUKĖ) VISTOSKI

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire) Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazolino stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas ku sūžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t. Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai. Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

DANISH CUSTOM FURNITURE

BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI

IS BURMOS MEDŽIO (TEAK FURNISHINGS)

Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED

25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch

Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro, trečiadieniais, ketvirtadi, penktadi, nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamiltono skyrius:

293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gaustė tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavo giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

971 College St., Toronto 4, Ont.

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Linksmiausias barakas

Amerikietė turistė, išgyvenusi Varšuvos dešimtį dienų (dar prie Gomulko), tarė vienam lenkui:

— Nuostabu, jūs taip kritikuojate komunistinę santvarką ir savo valdžią, bet niekas jūsų už tai nesuima.

— O, žinote, mūsų kraštas yra linksmiausias barakas Sovietų Sąjungos koncentracijos stovykloje.

Vienas laimingasis

Kartą Lisztas labdarybės koncerte akompanavo violončelistui-mėgėjui. Pastarasis grojo taip blogai, jog Lisztui nieko kitu neliko, kaip stengtis nustelbti jį akompanavimu.

— Maestro, ką jūs darot? — sušnibždėjo violončelistas. — Aš pats savęs nebegirdžiu... — O, jūs esate vienas laimingasis šiame koncerte, — taip pat pakūždom atsakė kompozitorius.

ŠYPSENOS

Įkyrus populiarumas

Vienas jaunas aktorius, kalbėdamas su garsioju Barrimore, pradėjo pasakoti apie savo temperamentą, pažinimą, draugus ir... publikos kvailumą.

— Nežinau, kodėl, — sako aktorius, — kai tik pasirodau kur nors, visi žiūri į mane, tarytum būčiau veršis su dviem galvomis!

— Nieko tokio, — atsiliepė Barrimore, — reikia visada tikėti tik į pusę to, ką pasako ar parodo žmonės.

Prisiminimai

— O ką tamsta esate paslėpusi savo medaliuonėje?

— Man labai brangų ir atmintiną dalyką: kelis savo vyro plaukus.

— Bet tamstos vyras juk dar gyvas?

— Taip, jis yra gyvas ir sveikas, bet, deja, nebūti ant galvos nė vieno plauko.

Pranašystė

Pasakojama, kad rašytojas A. Herbačiauskas, nepriklausomos Lietuvos laikais pažūrėjęs į Ljeto Paleikio delną, tarė:

— Tu būsi prezidentu, bet tave pakars ir kiekvienas lietuvis tave spjaušdys žiauriau už Valančiaus „Nevidoną“.

• Ne paslaptis, kad šiandien ir lietuvių moteris motinos pareigas dalinasi ne tik su šeimos tėvu, bet ir su televizija bei su kitomis prašmatnybėmis. (J. Soliūnas)

Mažiau agentų...

Kai Britanijoje buvo nutarta sujungti oro, žemyno ir jūrų ginkluotųjų pajėgų vadovybę į vieną bendrą vienetą, satyros laikraštis „Punch“ nudžiugo, nes būstą sutaupta pinigų — vietoj trijų agentų, pranešėjančių sovietams slapta žinias, užtektų vieno...

Universitete

Profesorius Vyrelis, ar tu žinai, kas aš esu?

Fuksas: Ne, bet jeigu jūs atsiemate savo adresą, aš parvesiu jus į namus.

Kas yra bailys?

Tai toks žmogus, kurio protas, pavojui ištikus, nukeliauja į užkulnį.

Vaikų tarpe

— Jeigu tau patinka, aš norėčiau tave vesti, — sako Petriukas Marytei.

— Taip? Bet ar tu turėsi užtektinai pinigų išlaikyti mane ir motę lėles? — suabejojo Marytė.

• Net ir naiviausia moteris yra pakankamai sumani apgauti protingiausią vyrą.

Zoo sode

Mažas Kaziukas, apžiūrėdamas dramblių:

— Tokios storos odos, tėtė, ir kumduvių reikėtų. Tu daug nukanti nuo mamos, o aš — nuo jūsų abiejų... Parinko Pr. Alš.

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

Kultūrinio bei meninio gyvenimo naujas sezonas Čikagoje prasidėjo rugsėjo 18–19 d. d. lyg tyčia po karštos vasaros čia pasukus šaltesnio oro bangai. Rugsėjo 18 d. vakare, kai į netolimą Tabero Farmą buvo suvažinę spaudos, radijo ir Bendruomenės atstovai, Čikagos Jaunimo Centre įvyko muz. A. Stephens vadovaujamo „Aidutis“ ansamblio koncertas, sutraukęs apie 400 žmonių, jų tarpe nemažai ankstyvosios lietuvių vaikų bei anūkių, o taip pat ir gražų būrį jaunimo, nes ir dainavusios „Aidutės“ buvo visos jaunos, daugiausia studentės.

MERGAICIŲ KONCERTAS

Kanados lietuvių meninio bei kultūrinio gyvenimo šaknis, rašančio nuomone, tikriausiai glūdi Kanados lietuvių Bendruomenėje, nes ten ankstyvesnė lietuvių buvo neįvyti. Tuo tarpu JAV, o ypač Čikagoje, vyresniosios lietuvių lietuvių ir jų vaikų pėdos yra paliktos gana žymios. Viena iš jų, giliai pėdas Čikagos lietuvių kultūriniam gyvenime įrežusių asmenų ir yra Amerikiečių gimusi muz. Alice Stephens, Čikagos muzikos konservatorijos profesorė, Čikagos lietuvių Operos choro mėsirė, buv. I JAV ir Kanados lietuvių dainų šventės, įvykusios 1956 m., vykd. komiteto pirmininkė, gražiai lietuviškai kalbanti ir gili lietuvių patriotė. Anksčiau ji turėjo gana didelį ansamblių. Prieš 5 metus įkurtas jos vadovaujamas „Aidutis“ ansamblis yra žymiai mažesnis — tik 13 dainininkių, bet beveik visos gali dainuoti solo.

Rugsėjo 18 d. jų koncerto programa buvo išties lietuviška. Pats koncertas, suskirstytas į penkis dalis — „Tave aš svajoju, Lietuva brangi“, „Svečiai, tyliai svajonės gimsta“, „Ilgesio dainos“, „Naujas amžius — naujos dainos“ ir „O tėvyne manoji“ — savo sutvarkymu bei režisūra labai priminė montazh, nes į kiekvieną koncerto skyrių klausytojai buvo įvedami ir lietuvių poetų eilėraščių, kurios meniškai deklamavo patios „aidutės“. Viena iš koncerto dalyvusių poetų — Gražina Tulaukaitė — buvo deramai publikai pristatyta ir pasveikinta. Tokie įvykiai mūsų se nėra dažni.

Koncerto programoje choro, duetų ar solo partijas dainavo šios dainininkės: Liucija Ambrosini, Gražina Bičiūnaitė, Ramutė Drūtė, Julija Jackevičiūtė, Marytė Juzėnaitė, Vaidė Kavaliūnaitė, Birutė Naureckaitė, Laima Naureckaitė, Jūratė Juozėvičiūtė-Norvilienė, Zilvė Numgaudaitė, Nijolė Prackaitė ir Andronė Simonaitė, kuri, padainavusi solo, susilaukė patį didžiausią plojimų.

DVYNŲKŲ DAINOS

Rugsėjo 19 d. tame pačiame Jaunimo Centre „Margutis“ surengė iš V. Vokietijos atvykusius Astros ir Alfredas Salčių pramoginių bei liaudies dainų koncertą. Ši karta į 700 sėdimo vietų salį susirūpino per 1000 žmonių, jaunimo buvo pilna net už sceną, o dar šimtas kitas, negavę bilietų, turėjo grįžti į namus. Kas šio koncerto sukėlė tokį didelį dėmesį? Manytina, kad nauji veidai, kurių „Margutis“ vadovai P. Petrušis vis stengiasi surasti. Kiek žinoma, Astra ir Alfredas Salčiai, abu dvynukai ir gimę 1944 m. Kėdainiuose, mokėsi Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje. Tos gimnazijos mokytojų, pastebėję gabumus, juos ir nukreipė į muzikos mokyklą. Atrodė, kad lietuvių dainos tuo ir pasibaigė. Jiems prasivilius, atsirado vokiečių menedžeris, kuris pasirūpino jų angliškas bei vokiškas dainas įreikorduoti ir išleisti plokšteles. Svetimataučiai tvarkė ir dabartines jų gastroles JAV, kur jie atvyko koncertuoti ne lietuviams, bet amerikiečiams ir vokiečiams. Tad ir „Margutis“ vadovai P. Petrušis koncertą teko organizuoti tarpininkaujant vokiečiui. Pajutę lietuvių dėmesį, Astra ir Alfredas labai apsidžiaugė, nes jie jautėsi tikrai laimingi, kad galės ir saviesiems padainuoti. O labiausiai apsidžiaugė koncerto lietuviams diena, kai pamatė, kad salė perpildyta, kad šalia vyresniųjų jų dainų klausosi tiek daug jauno, gražaus jaunimo.

Koncerto programoje, kurioje jiems talkino ir vokiečių dainininkas Rainer West, šalia vokiškų bei angliškas pramoginių dainų, jie atliko ir 8 lietuviškas liaudies ar pramogines dainas, maloniai nustebinę publiką ir susilaukė daug ovacijų.

Teigiamai vertinant šį koncertą, su galėsčiu tenka prisiminti faktą, kad dažnai mes neatkreipiame dėmesio į jaunus talentus ir lengvai atiduodam juos svetimiems menedžeriams, tuo tarpu kai kapinių reikala kuanamės iš paskutiniųjų.

KITOS ŽINIOS

Illinoiso lietuvių Gydytojų Sąjungos pagalbinio moterų vieneto pastangomis Čikagoje bus rengiama Parizėje gyvenančio dail. Vyt. Kasulio paroda. Į ją atvyks pats dailininkas.

Praėjusios vasaros metu ligos buvo išisukusios ir Čikagoje gyvenančių menininkų eiles. Sirdimi buvo su negalavęs žinomas grafikas, knygų iliustratorius, nekartą apipavidinęs Čikagos lietuvių operos spektaklius dail. Algirdas Kuruskas. Kurį laiką sirgo dail. Jurgis Daugvila, apipavidalinąs gruodžio mėn. „Dainavos“ ansamblio statomą naują lietuvišką oeretę „Sibadinė diena“. Šiai opere libretą parašė dramaturgas A. Kairys, o muziką sukūrė komp. Br. Budriūnas. Taip pat po operacijos sveikata rašyt. Marius Katiliškis, monumentalų veiklą „Miskais at-eina ruduo“, „Išėjusiems negrįžti“, „Sventadienis už miesto“ ir kitų autorius, Kanadoje turintis dešimtis draugų iš tų laikų, kurie aprašyti „Išėjusiems negrįžti“ veikale.

• Rašydamos apie LAS premijotas tris romanas Lietuvos partizanų tema, iš dalies prasilenkian su tiesa. I premija buvo paskirta rašyt. J. Gliudai, o A. Barono ir A. Kalrio romans vertintojų komisija rekomendavo išleisti. Atsiradus mecenatams, abu romanai buvo išleisti ir abu rašytojai gavo po vieną 500 dol. sumą.

ELEKTROS RANGOVAS

Fleet Electric Co. Ltd.

Atlieku visus elektros

įrengimo darbus Toronto

923-7194. Sav. A. Ceponis

Lietuviška baldų

dirbtuvė

P. Labys. Tel. WA 2-7381, 261-0537

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.

FRANESAMA APIE NAUJĄ

GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią

hemoroidus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galia sutraukti hemoroidus ir patalinti sugadintus audinius. Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebantią sutraukti hemoroidus bei skausmą. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

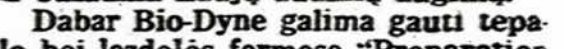
Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemoroidų susitraukimą. Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis pagerejimas tęsdavosi daugelį mėnesių. Tuo buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sukuria naują audinį augimą. Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose „Preparation H“ vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

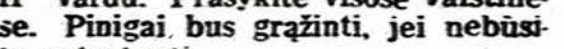
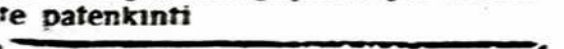
Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncevalles Ave,

Toronto 3, Ont.

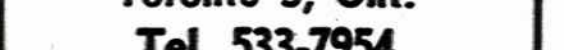
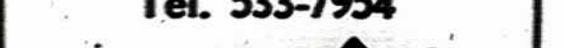
Tel. 533-7954

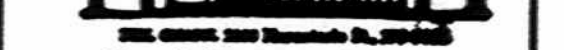

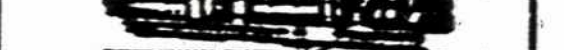
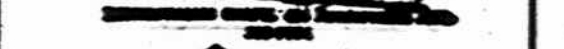

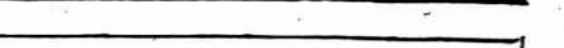

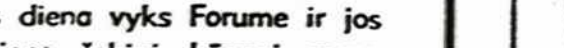
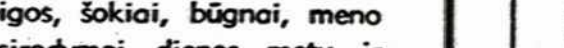

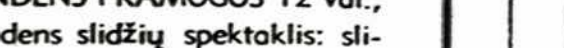
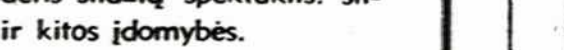

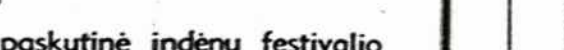
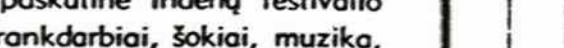
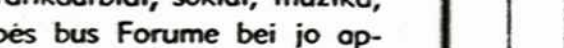
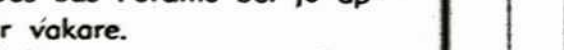

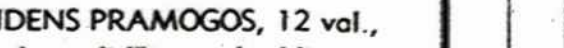
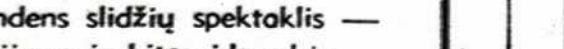
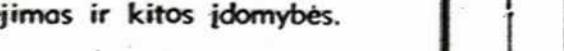

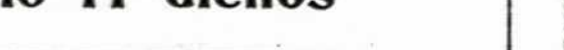

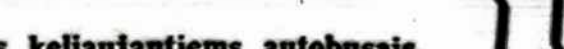

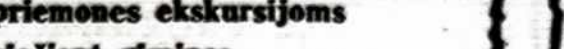

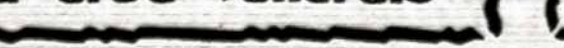

SKAITYTOJAI PASISAKO

"LIETUVOS UNIVERSITETAS"

"Tėviškės žiburiai" 1971. IX. 2, nr.

35, kronikoje yra išspausdinta informacija "Lietuvos universiteto" knygos reikalui. Ten rašoma: "...Lietuvos universitetas, paruoštas redakcinės komisijos narių prof. Stasio Dir-

manto, prof. dr. J. Meškauskos, kun. Povilo Dilio ir redaktoriaus Prano Cepėno. Kalbą lygino prof. dr. Petras Jonikas..."

"Is tikrųjų "Lietuvos universiteto" leidinio redakcinė komisija yra tokios sudėties: pirmininkas — vysk. V. Brizgys, nariai — redaktoriaus Pranas Cepėnas, kun. Povilas Dily, prof. St. Dirmantas, prof. dr. Petras Jonikas ir prof. dr. J. Meškauskas. Šiai knygai medžiagą suorganizavo ir spaudai parėngė redaktoriaus Pranas Cepėnas, o prof. St. Dirmantas, prof. J. Meškauskas, kun. P. Dily, kaip kiti redakcinės komisijos nariai — pirmininkas vysk. V. Brizgys, dr. Petras Jonikas ir daugelis kitų šio veikalo bendradarbių — tik parašė savo srities straipsnius. Dr. P. Jonikas, be to, dar išlygino šio veikalo kalbą. Todėl paskelbtoji informacija, kad šį veikala paruošė prof. dr. Dirmantas, prof. dr. J. Meškauskas ir kun. P. Dily yra neteisinga. Tenka dar pridurti, kad 1969 m. rugsėjo 28 d. buvo sudarytas "Lietuvos universiteto" redakcinės komisijos prezidiumas, kurio pirm. yra vysk. V. Brizgys, o nariai — redaktoriaus Pranas Cepėnas ir dr. P. Jonikas.

Taigi, nuo to laiko šie trys asmenys ir rūpinasi šios knygos spausdinimu bei visais kitais su šios knygos išleidimu susijusiais reikalais.

Pranas Cepėnas,

"Lietuvos universiteto" redaktorius

CHORŲ RŪPESČIAI

